

CARTA YEⁿ'E 'IIⁿ'YĀⁿ HEBREOS

Ndyuūs dichó'o yā daiyá yā chi
caaⁿ'máⁿ yā lado yeⁿ'é yā

1 Tiempo chi 'āā chó'oo, Ndyuūs
caⁿ'a yā n'deee cūví tiempo
ndúúcū neené n'deee nááⁿ taachi
profetas chi candéé yā nduudu yeⁿ'e
Ndyuūs ngaⁿ'á yā lado yeⁿ'é yā.² Ní
maaⁿ ní tiempo 'cūu Ndyuūs dichó'o
yā daiyá yā Jesucristo chi ngaⁿ'á yā
ndúúcū s'uúuⁿ. Ní Ndyuūs ndúúcū
daiyá yā din'dái yā tanducuéⁿ'é chi
vēé ní Ndyuūs ca'á yā tanducuéⁿ'é
chi yeⁿ'é daiyá yā.³ Ní daiyá
Dendyuūs miiⁿ ní ngíi n'gai yā yeⁿ'é
chideevé n'dai yeⁿ'é Ndyuūs. Ní
tan'dúúcā Ndyuūs miiⁿ 'āā 'tiicá
nūuⁿ daiyá yā. Daiyá yā ní ndúúcū
nduudu chi ngaⁿ'á yā, diíⁿ yā chi
tanducuéⁿ'é dendu'ū snéé na lugar
yeⁿ'é. Ní cuayiivi chi daiyá yā diíⁿ yā
chi nadach'eecú yā yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e
nuuⁿndi yeⁿ'é yā tuu'mi ní ch'iindí
yā ná va'ai cheeti nguubi na lado
tá cuaacú chiidá yā chi lado yeⁿ'e
honor. Ndyuūs miiⁿ ní poder chi
ch'eete ca yeⁿ'é tanducuéⁿ'é poder.

**Daiya Ndyuūs ní ch'eete
ca nguéé ti ángeles**

⁴ Ní daiya Dendyuūs ní neené
ch'eete ca nguéé ti ángeles. Ní chi

duuchí yā ndúúcū chi vēé yeⁿ'é
yā ní neené ch'eete ca nguéé ti
ángelos. ⁵ Caati mar 'áámá vmnéⁿ'ee
ngueé caⁿ'a Ndyuūs ndúúcū mar
'áámá ángel tan'dúúcā chi ngaⁿ'a yā
ndúúcū daiyá yā Jesucristo:

Díí ní daiyá; maaⁿ ca'á vida
yeⁿ'é ní.

Ní nguéé caⁿ'a yā ndúúcū mar 'áámá
ángel 'tícā:

'Úú ní chiida di 'úú; niicu díí ní
daiyá dii. ⁶ Ní taachi Ndyuūs
dichó'o yā 'áámá n'dyaⁿ'á
daiyá yā iⁿ'yeeⁿdí 'cūu ngaⁿ'a
yā 'tícā:

Nducyaca ángeles yeⁿ'é Ndyuūs
canéé chi dich'eeté yā daiya
Ndyuūs. ⁷ Ní Ndyuūs ngaⁿ'a yā
yeⁿ'e ángeles yeⁿ'e yā 'tícā:

'Úú diíⁿ chi ángeles yeⁿ'é ní
tan'dúúcā espíritu s'eeⁿ, 'tiicá
yā. Ní diíⁿ chi ángeles dichí'vē
yā 'úú. Ní tan'dúúcā 'áámá
nguuchi yaⁿ'á 'tícā ángeles
yeⁿ'é. ⁸ Naati Ndyuūs ngaⁿ'á yā
yeⁿ'e daiya yā Jesucristo 'tícā:

Dii Ndyuūs, trono yeⁿ'e di
ni 'áámá cūnee. Ní ngaⁿ'a
ntiíⁿnyuⁿ di yeⁿ'é tanducuéⁿ'é
ndúúcū vaadī cuaacu.

⁹ Dii ní neⁿ'e di cosas chi cuaacu, ní
ngueé neⁿ'e di chee chi ngueé

cuaacu. Cucáavā chuu Ndyyūs yeⁿe di chi chiida di ní tee yā dii vaadī yeenu taavi nguéé ti ca'a yā 'iiⁿyāⁿ chi yeⁿé nī. ¹⁰'Tiicá ntúūⁿ Ndyyūs ngaⁿa yā yeⁿē daiyá yā Jesucristo:

Díi, Señor, ndii cuáaⁿ vmnaaⁿ s'núuⁿ di cimiento yeⁿe iⁿyeeⁿdí 'cūū, ní din'dái di nanguuvi ndúúcū ta'a di.

¹¹ Iⁿyeēⁿdi ndúúcū nánguuvi ní dí'cuiiu naati díi 'áamá cūnee di. Ní tanducueⁿē chuū cuuvi ndiicúū tan'dúúcā catecai yú, 'tíicā ndiicúū.

¹² Ní diíⁿ ní n'cánnduu ní nducueⁿē tan'dúúcā 'iiⁿyā diíⁿ yā chí n'cannduu yā catecaí yā. Ní ñ'daaⁿ di nducueⁿē tan'dúúcā 'iiⁿyāⁿ ñ'daaⁿ yā catecaí yā. Naati dii Jesucristo daiyá Ndyyūs 'áā daamá nūuⁿ canee di nduyu nduyu. Ní 'áamá cūnee di cueⁿ e daāⁿmaⁿ. ¹³Ndyyūs nguéé caⁿá yā mar 'áamá ángel mar 'áamá vnnéⁿee tan'dúúcā chi ngii yā daiyá yā Jesucristo 'tíicā: 'Cuündi di lado ta cuaácu ndíi 'úu diíⁿ chi nducyaacá yā chi taáⁿ yā yeⁿē di canée yā maaⁿ ca'a di tan'dúúcā 'áamá banco 'líi 'tíica yā chí cheé dí yeⁿé yā. ¹⁴Nducyaacá ángeles ní espíritu s'eeⁿ chi diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé Ndyyūs. Ní Ndyyūs dichóo yā ángeles chí innee yā 'iiⁿyāⁿ na iⁿyeeⁿdí 'cūū chi Ndyyūs nadinguáⁿai yā.

Canéé chí diíⁿ yú cuidado yeⁿe chi Ndyyūs nadinguáⁿai yā s'uúuⁿ

2 Ní cucáavā chi Cristo nadinguáⁿai yā s'uúuⁿ canéé

chí candee yú cuidado yeⁿé nduudu cuaacu chí n'giindiveeⁿ yú ti nguéé i'neeⁿ yú cucáavā nduudu chí ñ'daaⁿ ní maaⁿ ní nguéé caⁿa yú támá yúúní. ²Nduudu cuaacu chi 'áā ngaⁿa ángeles ní nduudu chi chí i'nanáⁿ 'iiⁿyāⁿ chi cuaacu níiⁿnyuⁿ chí nduudu cuaacu. Ní 'iiⁿyāⁿ chi nguéé n'giindiveeⁿ yā nduudu cuaacu miiⁿ ní véé nuuⁿndi yeⁿé yā 'áā cūneé yā na castigo caati 'tíicā cuuvi. ³Ní maaⁿ ní étáácā cuuví nanguaⁿai s'uúuⁿ yeⁿē castigo nduuti chi nguéé diíⁿ yú cuidado yeⁿé chi nadanguáⁿai yā s'uúuⁿ? Vmnááⁿ vmnaaⁿ Señor Jesucristo ngaⁿá yā chi nadanguáⁿai yā 'iiⁿyāⁿ. Cuayiivi miiⁿ ní 'iiⁿyāⁿ chi chí iindiveeⁿ yā nduudu miiⁿ diíⁿ yā chí i'í yā s'uúuⁿ ndúúcū pruebas chi nduudu miiⁿ ní nduudu cuaacu. ⁴'Tiicá ntúūⁿ tiempo maaⁿ Ndyyūs chí i'í yā s'uúuⁿ chi cuaacu chi nduudu miiⁿ ní cuaacu caati diíⁿ yā señas ndúúcū vaadī n'giinu chi chí eete. Ní chí i'í yā poder yeⁿé yā ní diíⁿ yā milagros. Ní ca'a yā n'deeé n'dái ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé Espíritu N'dai yeⁿé yā 'iiⁿyāⁿ chi yeⁿé yā caati 'tíicā neⁿé yā diíⁿ yā.

Jesucristo chí iindiyáaⁿ yā tan'dúúcā 'áamá saⁿá yeⁿé iⁿyeeⁿdí

⁵Ndyyūs nguéé cuuvi s'neéⁿ yā chi ángeles miiⁿ ngaⁿá yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé iⁿyeeⁿdí chi cuayiivi caⁿá yā din'dái yā. Ní yeⁿé iⁿyeeⁿdi miiⁿ chíⁿ chi ngaⁿa yú. ⁶Nguéé diíⁿ yā 'tíicā. Ná libro yeⁿé Ndyyūs chi canéé nguūⁿ ní 'áamá yā ngaⁿa yā 'tíicā:

N'dii, Ndyyūs, ¿déé chi saⁿá s'eeⁿ chi snéé na iⁿyeeⁿdí 'cūū

chi nan'gaacu ní yeⁿ'ē sa?
 ¿Dé'ē chi saⁿ'ā s'eeⁿ chi snéē
 na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi diíⁿ ní
 cuidado yeⁿe saⁿ'ā s'eeⁿ?

⁷ Ta líiⁿ tiempo nūuⁿ n'dii,
 Ndyuūs, s'nééⁿ ní saⁿ'ā Daiyá
 ní chi nguéé ch'eeté cá yā
 tan'dúúca ángeles. Ní teé
 ní saⁿ'ā daiyá ní chi ch'eeté
 yā ndúúcū honra yeⁿ'ē yā
 tan'dúúca chi saⁿ'ā rey 'tíica
 yā. Ní chi'néeⁿ ní saⁿ'a miíⁿ
 chi caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyuⁿ yā yeⁿe
 tanducuéⁿ'ē chi nadin'dái ní.

⁸ Ní s'néeⁿ ní tanducuéⁿ'ē dendu'ū
 maaⁿ ta'lá yā.

Ní 'tíica rā va ti Ndyuūs s'néeⁿ yā
 tanducuéⁿ'ē dendu'ū chi saⁿ'ā miíⁿ
 caaⁿ'máⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'ē. Maaⁿ ní
 nguéé inaaⁿ yú chi saⁿ'ā miíⁿ ngaⁿa
 ntiiⁿnyúⁿ yā yeⁿe tanducuéⁿ'ē.

⁹ Naati maaⁿ ní snaaⁿ yú chi Ndyuūs
 diíⁿ yā chi Jesucristo nguéé ch'eeté
 yā tan'dúúca ángeles dúu'ví tiempo
 nūuⁿ. Ní Ndyuūs neene ya'ai iinú yā
 iⁿ'yāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi neⁿ'ē
 yā chi Jesucristo ch'ii yā lugar yeⁿe
 nducyaaca yú. Maaⁿ ní vée deevé
 yeⁿe Jesucristo ní vée honra yeⁿ'ē
 yā cucáavā chí ch'ii yā na cruz.

¹⁰ Ní Ndyuūs din'dái yā
 tanducuéⁿ'ē dendu'ū ní diíⁿ yā
 cuidado yeⁿ'ē. Ní n'daacā diíⁿ
 Ndyuūs taachi diíⁿ chi Jesucristo
 miíⁿ ní saⁿ'ā perfecto yā chí chichéé
 yā yeⁿe nducuéⁿ'ē chi n'geenu yā
 ngii. Ní Ndyuūs n'diichí yā chi
 n'daacā idíⁿ yā. "Tíicā diíⁿ Ndyuūs
 caati cuuvi yeⁿ'ē yā n'deee n'dái
 daiyá yā. Ní cuuvi ca'a yā iⁿ'yāⁿ
 s'eeⁿ parte chi cuuvi yeⁿ'ē yā
 ndúúcū vaadi deeve n'dai yeⁿ'ē yā.
 Jesucristo ní saⁿ'ā chi nadanguáⁿai

yā iⁿ'yāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. ¹¹ Ní
 Jesucristo ní dideevē yā iⁿ'yāⁿ
 yeⁿe nuuⁿndi yeⁿ'ē yā ní iⁿ'yāⁿ
 chí ndúúví deevé yā ní tan'dúúcā
 Jesucristo miíⁿ. Véé 'áamá nūuⁿ
 chiida nducyaaca iⁿ'yā. Cáavā chuū
 Jesucristo nguéé 'cuinaáⁿ yā chi
 caaⁿ'máⁿ yā chi iⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní víⁿ
 yā. ¹² Ní 'tíicá Jesucristo ngaⁿ'a yā
 ngii yā iⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní canéé nguūⁿ:

N'dii Ndyuūs, 'úu caaⁿ'máⁿ yeⁿ'ē
 n'dii nanááⁿ hermanos yeⁿ'ē
 ní caatá himnos chi cantos
 chi ngaⁿ'a chi ch'eeté ní
 nanááⁿ iⁿ'yāⁿ yeⁿ'ē ní taachi
 nduuvidaamá yā. ¹³ Taama
 vñneⁿ'ee Jesucristo caⁿ'a yā
 'tiicá:

'Úu ní canéé confianza yeⁿ'ē
 ndúúcū Ndyuūs.

Ní táamá caⁿ'a yā:

'Muuⁿ caneé ndúúcū daiyá chi
 Ndyuūs tee yā 'úu.

¹⁴ Tíicá, iⁿ'yāⁿ yeⁿ'e 'áamá
 familia ní 'áamá yuūuⁿ ntúuⁿ va. Ní 'tiicá
 ntúuⁿ Jesucristo miíⁿ ch'iindiyáaⁿ
 yā ndúúcū cuerpo ndúúcū yuūuⁿ
 tan'dúúca s'uúuⁿ. Ní 'tiicá ntúuⁿ
 Jesucristo ch'ii yā caati cuuvi
 dí'cuiinú yā yááⁿ'guiinúuⁿ caavā
 chi diíⁿ sa chi nducyaaca yú ní n'gii
 yú. ¹⁵ 'Tiicá ntúuⁿ Jesucristo diíⁿ yā
 chi nguéé 'va'a yú yeⁿ'e tiempo chí
 'cuūvi yú. ¹⁶ Cuaacu chi Jesucristo
 nguéé ndaa yā nanááⁿ ángeles chi
 chinnee yā ángeles naati nanááⁿ
 iⁿ'yāⁿ yeⁿ'e ndaata yeⁿ'e Abraham
 cáavā chi nadanguáⁿai yā iⁿ'yāⁿ.
¹⁷ Cáavā chuū Jesucristo canéé chi
 ch'iindiyáaⁿ yā tan'dúúca nducyaaca
 hermanos yeⁿ'ē yā ní iíicú maáⁿ yā
 cuuvi cüneé yā chiiduú ch'eete ca

chi 'áamá cānee yeⁿe ntiiⁿnyuⁿ yeⁿe Ndyuūs. Ní ya^{'ai} 'iinú yā 'iiⁿyāⁿ. Ní 'ífcu cuuví nadach'ecu yā nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ ti nadíi've yā nducuéⁿe nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ. ¹⁸Ní Jesucristo maáⁿ yā ch'eenú yā chií ní chichee yā taachi ndaa yááⁿnguiinūⁿ chí n'diichineeⁿ sa 'yā. Ní cáavā chuū maaⁿ ní Jesucristo cuuvi cūnnee yā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ taachi n'geenú yā ngii ní nadanguáⁿai yā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿe yááⁿnguiinūⁿ taachi ndaa sa n'diichineeⁿ sa 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ.

**Jesucristo ní ch'eete taavi
cá yā nguéé ti Moisés**

3 Ndís'tiī, hermanos yeⁿé yú chi Cristo dideevé yā ní ndís'tii ntúuⁿ Ndyuūs yaa'ví yā ndís'tii chi cuuvi yeⁿé yā. Maaⁿ ní nadicádínuuⁿ n'dai ní yeⁿe Jesucristo chi apóstol chi dichó'o Ndyuūs ti Jesucristo miiⁿ ní chiiduú ch'eete cá yeⁿé 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā Jesucristo tan'dúúcā s'uuúⁿ. ²Jesucristo miiⁿ 'áamá caneé yā ndúúcū Ndyuūs ní diíⁿ yā tanducuéⁿē dendu'ū. Ní diíⁿ yā tanducuéⁿē dendu'ū chi Ndyuūs dineⁿé yā. Ní tan'dúúcā Moisés din'daacá yā ntiiⁿnyuⁿ chi Ndyuūs ca'a yā, 'tiicá ntúuⁿ Jesucristo din'daacá yā tanducuéⁿē ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé va^{'ai} yeⁿé Ndyuūs chi Ndyuūs ca'a yā. ³Ní 'áamá 'iiⁿyāⁿ chi din'dái yā 'aama va'āi ní ch'eete cá yā nguéé ti va'āi miiⁿ. Tíicā Jesucristo ní ch'eete taavi cá yā nguéé ti Moisés. ⁴Deenu yú chi vée 'iiⁿyāⁿ chi din'dái yā ca'áamá cā'aama va'āi naati Ndyuūs din'dái yā nducuéⁿē dendu'ū chi vée. ⁵Moisés miiⁿ dichíi've yā Ndyuūs

ní n'dááca taavi idiiⁿ sa ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé vaacu Ndyuūs. Ní Moisés diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ chi ngaⁿa yā nduudu yeⁿé Ndyuūs chi Ndyuūs caⁿa yā chi caaⁿmáⁿ yā cuayiivi. ⁶Naati Cristo chi daiyá Dendyuūs ni 'áamá diiⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ ti 'iiⁿyāⁿ ndii tiíⁿ yā yeⁿé vaacu Dendyuūs. Ní s'uúuⁿ tan'dúúcā vaacu Ndyuūs 'tíicā s'uúuⁿ nduuti chi canéé diitu yú ndúúcū chi i'teenu yú. Ní yeenu yú ndúúcū chi cuuvi yeⁿé yú ndíi tiempo chi 'cuuvi yú.

**Véé tiempo chi ntaavi'tuunúuⁿ
'iiⁿyāⁿ chi yeⁿé Ndyuūs**

⁷Ní chuū Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ngaⁿa yā 'túúcā naachi canéé nguūⁿ na libro yeⁿé Ndyuūs: Maaⁿnguuvi miiⁿ nduuti chi ndís'tiī 'caandiveéⁿ ní nduudu yeⁿé Ndyuūs:

⁸Nguéé dicheechí ní staava yeⁿé ní chí ditaáⁿ ní tan'dúúcā chi diíⁿ 'iiⁿyāⁿ tiempo chi 'āā chó'oo taachi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ diíⁿ yā n'diichineéⁿ yā Ndyuūs ndúúcū nuuⁿndi chi diíⁿ yā na yáⁿāa cuuⁿmáⁿ naachi nguéé ch'eetinéé 'iiⁿyāⁿ. ⁹Ní Ndyuūs ngaⁿá yā ngii yā 'iiⁿyāⁿ:

Tiempo chi chó'oo na yáⁿāa cuuⁿmáⁿ naachi nguéé ch'eetinéé 'iiⁿyāⁿ, 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿé ndaata yeⁿé ní n'diichinééⁿ ntúuⁿ yā 'úú 'áará chí n'diichí yā nducuéⁿē chi 'úú diíⁿ ndúúcū yā 'naaⁿ chí 'uūvī ngæecu nduuyū.

¹⁰Ní cáavā chuū 'úú, Ndyuūs, ditaáⁿ ndúúcū 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ. Ní 'túúcā ngaⁿá ngii 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ: Ndis'tiī, nducuéⁿē tiempo

nguéé n'daacā nadacadínuuⁿ
nī na staava ye^{n'ē} nī. Ní nguéé
n'diichí nī yúúní ye^{n'ē}.

¹¹ Ní cáavā chi diiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ 'úú
ní nguéé canee yiinú ye^{n'ē}
yā ní ca^{n'a} 'túúcā: Cuáacú
chí 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéé cuuví
ndaa yā naachi canéé chí
ntaavi'tuunúuⁿ 'iiⁿ'yāⁿ ye^{n'ē}
ndaata ye^{n'ē} nī.

¹² Maaⁿ ní ndís'tiī, hermanos
ye^{n'ē}, cundée nī cuidado chi nguéé
'áamá ndís'tiī chi nguéé n'daacā
staava ye^{n'ē} nī chi nguéé i'téenu nī
ní nguéé divíi nī ye^{n'ē} Ndyuūs chi
canduuchi. ¹³ Ní ndís'tiī ní yaa'ví
nī v'i nī 'áamá nī taama nī nguivi
nguivi taachi maaⁿnguivi ní 'íicú
mar 'áamá ndís'tiī nguéé dicheechí
nī staava ye^{n'ē} nī cáavā nuuⁿndi
chi nginnche'ēi ndís'tiī. ¹⁴ Ní véé
'áamá cuaaⁿ ye^{n'ē} yú ndúúcū Cristo
nduuti chi s'uuúⁿ ní 'áamá canee
yú ndúúcū chi i'téenu yú vñmnáaⁿ
vñmnaaⁿ ye^{n'ē} Cristo ndíi tiempo chi
'cuvi yú.

¹⁵ Tíicā canéé nguuⁿ na libro ye^{n'ē}
Ndyuūs:

Nguéé dicheechí nī staava ye^{n'ē}
nī chi ditaáⁿ nī tan'dúúcā chi
diiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ na yá^{n'āa} cuuⁿmáⁿ
naachi nguéé ch'eetinéé
'iiⁿ'yāⁿ tiempo chi ch'ōōo
taachi n'diichineeⁿ yā 'úú chi
Ndyuūs. ¹⁶ ¿Du'ú 'iiⁿ'yāⁿ chi
ch'iindiveéⁿ yā nduudu ye^{n'ē}
Ndyuūs ní cuayiivi nduuvitaáⁿ
yā? Túícā diiⁿ nducyaaca
'iiⁿ'yāⁿ chi cue^{n'ē} yā ndúúcū
Moisés ye^{n'ē} yá^{n'āa} Egipto.
Nducyaacá yā nduuvitaáⁿ yā.
¹⁷ ¿Du'ú 'iiⁿ'yāⁿ chi Ndyuūs
nguéé yiinú yā nduucú yā

'uúvī ngueecu nduuyu? 'Túúcā
nguee yiinú yā ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ
chi dinuuⁿndí yā ní ch'ii yā na
yá^{n'āa} cuuⁿmáⁿ naachi nguéé
ch'eetinéé 'iiⁿ'yāⁿ. ¹⁸ ¿Du'ú
'iiⁿ'yāⁿ chi Ndyuūs nga^{n'ā} yā
caavā maaⁿ chi duuchí yā
chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéé cuuví
cundaa yā lugar naachi
ntaavi'tuunúuⁿ 'iiⁿ'yāⁿ ye^{n'ē}
yā? Túúcā nga^{n'ā} yā ye^{n'ē}
'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé n'giindiveéⁿ
yā nduudu ye^{n'ē} yā. ¹⁹ Maaⁿ ní
deenu yú ti 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéé
cuuvi cundaa yā lugar ye^{n'ē}
Ndyuūs ti nguéé i'téenu yā
Ndyuūs.

4 Maaⁿ ní Ndyuūs tee yā
promesa s'uuúⁿ chi cuuvi
cundaa yú lugar ye^{n'ē} yā ní cuuvi
ntaavi'tuunúuⁿ yú ndúúcū Ndyuūs.
Canéé chí candee yú cuidado
caati 'aatī 'aama chéé ndis'tiī nguéé
cucheé ní tanducué^{n'ē} dendu'ū ní
nguéé cuuvi cundaa ní lugar miiⁿ.
² Caati 'iiⁿ'yāⁿ ye^{n'ē} Jesucristo ndeé
yā nduudu cuaacu ye^{n'ē} Jesucristo
nanááⁿ s'uuúⁿ, 'tiicá ntúúⁿ nanááⁿ
'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi ch'ii yā na yá^{n'āa}
cuuⁿmáⁿ naachi nguéé ch'eetinéé
'iiⁿ'yāⁿ. Ní nguéé dichí'vē nduudu
cuaacu ye^{n'ē} Ndyuūs nguaanⁿ 'iiⁿ'yāⁿ
s'eeⁿ ti taachi ch'iindiveéⁿ yā
nduudu miiⁿ nguéé s'téenu yā ye^{n'ē}.
³ Naati s'uuúⁿ chi i'teenu yú nduudu
miiⁿ, s'uuúⁿ ní cuuvi ndaa yú naachi
ca^{n'a} Ndyuūs chi ntaavi'tuunúuⁿ yú
ndúúcū yā. Tíicā nga^{n'ā} Ndyuūs na
libro ye^{n'ē} yā naachi canéé nguūⁿ:

Cáavā chi diiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ 'úú
nguéé yiinú ye^{n'ē} yā. Ní
cuaacú nga^{n'ā} nduudu
ndúúcū maāáⁿ chi duuchí.

Nguéé cuuvi ndaa yā nduucú
na lugar yeⁿé naachi
ntaavi'tuunuúⁿ.

Ní Ndyuūs dí'cuiinú yā ntiiⁿnyuⁿ
yeⁿé yā taachi din'dái yā iⁿyeeⁿdíⁿ
'cūú. ⁴Ní 'áamá cuaaⁿ yeⁿé libro
yeⁿé Ndyuūs naachi canéé nguūⁿ ní
ngaⁿa yeⁿé ndíí chí ndeēchē nguuvi
chi ntaavi'tuunúⁿ 'iiⁿyāⁿ:

Ndyuūs ní ndíí chí ndeēchē
nguuvi ntaavi'tuunúⁿ yā
yeⁿé tanducuéⁿé ntiiⁿnyuⁿ
yeⁿé yā. ⁵Ní canee táamá
vmneⁿée na libro yeⁿe
Ndyuūs 'tíicá:

'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ nguéé cuuvi
cündaa yā ní ntaavi'tuunúⁿ
yā nduucú. ⁶Maaⁿ ní véeé
n'duuvi 'iiⁿyāⁿ chi canéé chi
cundaa yā na lugar naachi
ntaavi'tuunúⁿ 'iiⁿyāⁿ. Naati
'iiⁿyāⁿ chi vmnááⁿ vmnaaⁿ
n'giindiveⁿ yā nduudu
cuaacu miiⁿ nguéé sndaa yā
ti nguéé s'téénu yā Ndyuūs.
⁷Taama vmnéⁿée Ndyuūs
s'neéⁿ yā 'áamá nguuvi ní
ngaⁿa yā chi nguuvi ní
maaⁿnguuvi. Ní Ndyuūs
ngaⁿa yā yeⁿé nduudu miiⁿ
cuayiivi taachí 'áá chó'oo
chuū. 'Áá 'naaⁿ tiempo nguuvi
chi David ngaⁿa sa yeⁿé. Ní
'tíicá canéé nguūⁿ na libro
yeⁿé Ndyuūs yeⁿé nguuvi
miiⁿ:

Maaⁿnguuvi nduuti chi ndí'stiiⁿ
'caandiveéⁿ ní nduudu chi
Ndyuūs ngaⁿá yā: Nguéé
dicheeechí ní staava yeⁿé ní.
⁸Ní nduuti chi saⁿá Josué
chi saⁿá ndíí tiíiⁿ yeⁿe
'iiⁿyāⁿ Israel s'eeⁿ cuuvi sa

ca'a sa 'iiⁿyāⁿ Israel s'eeⁿ chí
ntaavi'tuunúⁿ yā tuu'mi
ní Ndyuūs nguéé canee chí
caaⁿmáⁿ yā taama vmnéⁿée
yeⁿé táamá nguuvi. ⁹Maaⁿ
ní cáávā chuū véeé chí
ntaavi'tuunúⁿ 'iiⁿyāⁿ chí
yeⁿé Ndyuūs. ¹⁰Ní 'iiⁿyāⁿ chí
sndaá yā naachi Ndyuūs
ntaavi'tuunúⁿ yā 'áá ntéé
idiíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ tan'dúúcā
chi Ndyuūs 'áá ntéé idiíⁿ yā
ntiiⁿnyuⁿ. ¹¹Maaⁿ ní canéé chí
dí'cuíitu yú chí cuuvi cundaā
yú lugar naachi ntaavi'tuunúⁿ
yú ní 'aatíi tanáⁿá yú diiⁿ yú
chi nguéé i'téénu yú tan'dúúcā
'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chí nguéé
chi'téénu yā.

¹²Ní nduudu cuaacu yeⁿé Ndyuūs
ní canduuchi ní neené ditiinú. Ní
vee ca 'caáiⁿ yeⁿé nguéé ti 'áamá
machete chí 'caáiⁿ nduu 'uuví lados.
'Tíicá nduudu cuaacu yeⁿé Ndyuūs.
Ndaá na coo yeⁿe cuerpo yeⁿe yú
naachi canee alma yeⁿe yú ndúúcū
espíritu yeⁿe yú ndíí túuté yeⁿe yú.
Ní déénu chee chí tumicadíínuuⁿ yú
ndúúcū chee chí neⁿe yú diiⁿ yú chí
ngiicá yeⁿe staava yeⁿe yú. ¹³Nguéé
deⁿee chí véeé chí cuuvi cunúúⁿ
n'deⁿei yeⁿé Ndyuūs. Ndyuūs din'dái
yā tanducuéⁿé dendu'ü chí véeé ní
inaáⁿ yā nducueⁿé tan'dúúcā chí
canee nanáaⁿ yā. Ní canéé chí ca'a
yú cuenta yeⁿe vida yeⁿe yú taachi
ndaa yú nanáaⁿ yā.

Jesús ni chiiduú ch'eete
taavi ca yeⁿe yú

¹⁴Jesús chí daiyá Dendyuūs ní
chiiduú ch'eete taavi ca yeⁿe yú. Ní
cunaⁿa yā va'ai cheeti nguuvi ní

ndaá yā nanááⁿ Ndyuūs. Ní cáávā chuū canee chi 'áámá canee yú ndúúcū chi i'teenu yú Ndyuūs. ¹⁵Ní chiiduú ch'eete taavi ca yeⁿe yú ya'ai 'iinú yā s'uuúⁿ taachi n'geenu yú ngii caati Jesús miiⁿ ní ch'eenú yā chii tanducuéⁿē tan'dúúcā s'uuúⁿ naati nguéé dinuuⁿndí yā mar 'áámá vñnéⁿee. ¹⁶Ní cáávā chuū cuuvi ndaa yú nanááⁿ trono yeⁿé Ndyuūs yeⁿe yú ndúúcū confianza ti dineⁿé yā s'uuúⁿ. Ní 'ífcú Ndyuūs cuuvi ya'ai 'iinú yā yeⁿe s'uuúⁿ ní cunnee yā s'uuúⁿ taachi, vée necesidades yeⁿe yú. Ní itée yā s'uuúⁿ denduⁿū chi n'daacā n'dai yeⁿé yā.

5 Tiempo chi chó'oo 'iiⁿyāⁿ chi snée yā iⁿyeeⁿdí 'cūū ndeevē yā ca'áámá cā'aama chiiduú ch'eete chi canéé chi diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé Ndyuūs cucáavā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ. Ní ca'á yā ofrendas ní 'caaⁿnúⁿ yā 'iti chi candee 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ti ofrenda caavā nuuⁿndi yeⁿé yā. ²Ní chiiduú ch'eete ca ní dinuuⁿndí yā tan'dúúcā nducyáácā 'iiⁿyāⁿ. Ní cáávā chuū vée paciencia yeⁿé yā ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi tonto ní ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi dinuuⁿndí yā. ³Ní chiiduú ch'eete ca cáávā chi dinuuⁿndi yā canéé chí 'caaⁿnúⁿ yā 'iti chi ofrenda yeⁿe maáⁿ yā cáávā nuuⁿndi yeⁿé maáⁿ yā tan'dúúcā chi diíⁿ tanáⁿā 'iiⁿyāⁿ cáávā nuuⁿndi yeⁿé yā.

⁴Ní mar 'áámá saⁿā cuuví diíⁿ sa nombrar maaⁿ sa lado yeⁿē chiiduú ch'eete ca cáávā chi maāⁿ sa neⁿe sa ti Ndyuūs yaa'ví yā saⁿā chi cuuvi chiiduú ch'eete ca chi diíⁿ sa ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé yā tan'dúúcā chi yaa'ví yā saⁿā Aarón chi cuuvi chiiduú ch'eete ca tiempo chi 'áá chó'oo. ⁵Tiicá ntúūⁿ chó'oo yeⁿe

Cristo. Cristo miiⁿ nguéé diíⁿ yā nombrar maáⁿ yā chi cuuvi chiiduú ch'eete ca. Ndyuūs yaa'ví yā Cristo chi cuuvi chiiduú ch'eete ca. Ní 'tíicá canéé nguūⁿ na libro yeⁿé Ndyuūs:

Dii ní daiyá, 'úú ní chiida di ní cuaacu chí dii ní daiyá.
⁶Ngaⁿa ntúūⁿ táámá ni canéé nguūⁿ na libro yeⁿé Ndyuūs 'tíicá:

Díí ní daiyá ní cuéⁿé daāⁿmaⁿ canee di chiiduú ch'eete ca. Tan'dúúcā chi tiempo chi 'áá chó'oo chiiduú ch'eete ca chi nguivi Melquisedec 'tiicá ní ti yeⁿē ndaata yeⁿé yā. ⁷Ní taachi Jesús canee yā iⁿyeeⁿdí 'cūū caⁿangua'á yā nanááⁿ Ndyuūs chiidá yā ní ngaⁿa yā: N'dií Ndyuūs diíⁿ ní chiiⁿ chi neⁿé ní. Ní 'caí diitú yā neⁿe chi cheéccú yā: N'dií, Ndyuūs, cuuvi nadanguáⁿai ní 'úú chi nguéé 'cuúví nduuti chi neⁿé ní diíⁿ ní 'tíicá. Ní Ndyuūs ch'iindiveéⁿ yā nduudu yeⁿe Jesús taachi ngaⁿangua'á yā ti dich'eeté yā Ndyuūs. Ní Ndyuūs ca'á yā fuerzas Jesús.
⁸Ní 'áárá chí Jesús miiⁿ ní daiyá Dendyuūs ch'eeⁿ yā cáávā dendúūⁿ chi canéé chí ch'eenú yā chii ní ch'iindiveéⁿ yā yeⁿe nducuéⁿē. ⁹Ní taachi Ndyuūs n'diichineéⁿ yā Jesús, Jesús miiⁿ ní diíⁿ yā nducuéⁿē chi neⁿe Ndyuūs. Ní 'ífcú Jesús miiⁿ cuuví yā nadanguáⁿai yā nducyaaca s'uuúⁿ chi n'giindiveeⁿ yú yeⁿe yā. ¹⁰Ní Ndyuūs diíⁿ yā chi Jesús cuuvi chiiduú

ch'eeete ca tan'dúúcā tiempo chi chóōo chiiduú ch'eeete ca chi nguuvi Melquisedec, 'tiicá yā.

Véé peligro yeⁿe yú chi ngaⁿa yú chi 'āā ntéé i'teenu yú Jesucristo

11 Maaⁿ ní véé cá chi neⁿ'é 'nū caaⁿ'máⁿ 'nū yeⁿe Melquisedec chi chiiduú ch'eeete ca naati ngii n'dái caaⁿ'máⁿ 'nū yeⁿ'é ti ndís'tii ní nguéé ituumicadiinuuⁿ ní. **12** Áā chóōo tiempo chi ndís'tii 'āā s'téénu ní ní maaⁿ ní ndís'tii canéé chí ca'cueéⁿ ní 'iiⁿ'yāⁿ naati ndíí maaⁿ 'āā neⁿ'é ní taama vñménⁿ'ée chi 'áamá 'iiⁿ'yāⁿ ca'cueéⁿ yā ndís'tii dendu'ū chi vñmnááⁿ vñmnaaⁿ yeⁿ'é Ndyuūs. Ní ndís'tii ní 'āā débil ní. Ní tan'dúúcā dacuá'āa chi neⁿ'e leche ní nguéé neⁿ'e comida chi ditiiñú, 'tiicá ní. **13** Ní 'iiⁿ'yāⁿ chi dámáaⁿ ng'i leche ní tan'dúúcā dacuá'āa 'tiicá yā. Ní nguéé deenú yā deⁿ'é chi n'daacacá o deⁿ'é chi nguéé n'daacacá. **14** Ní comida chí ditiiñu ní chelé 'iiⁿ'yāⁿ n'geéeté chi 'āā deenú yā in'nuú yā chéé chí n'daacacá o chéé chi nguéé n'daacacá caati 'tíicá costumbre yeⁿ'é yā chi diiⁿ yā.

6 Maaⁿ ní i'téénu ca yú ní 'caandiveeⁿ ca yú cosas chi cheechi chi 'iiⁿ'yāⁿ ca'cueéⁿ yā s'uúuⁿ. Ní nguéé neⁿ'e yú 'caandiveeⁿ yú taama vñménⁿ'ée tan'dúúcā chi ngi'cueéⁿ yā s'uúuⁿ ndii vñmnááⁿ vñmnaaⁿ taachi cáamá i'teenu yú nduudu cuaacu yeⁿ'é Cristo. Ní nguéé ngaⁿ'a yú táamá vñménⁿ'ée chi s'neeⁿ yú ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e yú chi nguéé n'daacacá chí diiⁿ chí 'cuúvi yú ti maaⁿ ní i'teenu yú Jesucristo. **2** Ní nguéé ca'cueeⁿ ca yú yeⁿ'é chi

ngeedínuúⁿní, ní nguéé yeⁿ'é chí s'nuuⁿ yú ta'a yú nanááⁿ tiíⁿ 'iiⁿ'yāⁿ, ní nguéé yeⁿ'é chí nduuchí 'iiⁿ'yāⁿ chí yeⁿ'e Cristo yeⁿ'é nguaaⁿ tináⁿ'ā, ní nguéé yeⁿ'é nguuvi chi Cristo diiⁿ yā juzgar nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ. **3** Ca'cueeⁿ ca yú más cā yeⁿ'e chí i'téénu yú yeⁿ'e Cristo. Ní chuū ní diiⁿ yú nduuti chi Ndyuūs neⁿ'e yā.

4 Ní ádeⁿ'é yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chí 'āā sta'á yā deeve chi Cristo, ní sta'á yā cosas chí n'dai taavi chi Cristo ca'a yā, ní 'āā sta'á yā Espíritu N'dai yeⁿ'e Cristo, **5** ní deenú yā nduudu cuaacu chí n'dai chí yeⁿ'é Ndyuūs ndúúcū poder chí yeⁿ'e táamá iⁿ'yeeⁿdi chí cuchií? **6** Ní nduuti chí 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ndaacadaamí yā yeⁿ'e Cristo ní dinuuⁿndí yā, nguéé cuuvi diiⁿ yā ndaa yā nanááⁿ Cristo chi nadach'eeçú yā nuuⁿndi yeⁿ'é yā, tí 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ diiⁿ yā tan'dúúcā chi s'nééⁿnga'á yā daiyá Ndyuūs miiⁿ taama vñménⁿ'ée. Ní diiⁿ yā chí Cristo miiⁿ 'cuínááⁿ yā nguaaⁿ 'yááⁿ n'dái 'iiⁿ'yāⁿ. **7** Ndyuūs diiⁿ yā ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ tan'dúúcā chí diiⁿ yā ndúúcū yā'āa taachi n'deee cuuvi ngeeⁿ cuúvi vñmnááⁿ yáⁿ'āa ni yáⁿ'āa sta'á nuuⁿníⁿ miiⁿ 'áamá 'áamá vñménⁿ'ée chí ngeeⁿ cùúvi. Ndyuūs ca'á yā yáⁿ'āa miiⁿ cosecha chí n'dai 'iiⁿ'yāⁿ chí ngiññú yā ndaataá. **8** Naati nduuti chí yáⁿ'āa miiⁿ ní ngii yáⁿ yeⁿ'é ndúúcū yaata chí nguéé dichí'vē tuu'mi ní nguéé dichí'vē. Ní Ndyuūs nguéé ca'á yā cosecha n'dai yeⁿ'é nííscú cuayiivi 'iiⁿ'yāⁿ ní 'neeⁿ yáⁿ'a yā yáⁿ'āa miiⁿ.

Véé chi cuuvi yeⁿ'e yú chi nnee s'uúuⁿ chi 'áamá cunee yú

9 Maaⁿ ní 'áárá chí ngaⁿ'a 'nū 'tíicá yeⁿ'e ndís'tii, hermanos, deenu 'nū chí véé cosas chí n'dai taavi ca yeⁿ'é

nī ti yeⁿ'é Cristo ndís'tii ní Ndyuūs nadanguáⁿai yā ndís'tii. ¹⁰Ndyuūs dámāⁿ diíⁿ yā dendu'ū chí cuaacu. Nn'gaacú yā yeⁿ'é ntiiⁿnyuⁿ chi diíⁿ nī ní táácā nneé nī hermanos yeⁿ'é yú caati dineⁿ'é nī hermanos chi i'téenu yā Jesucristo. Ní 'tífcā ní diíⁿ nī nguivi nguivi. ¹¹Maaⁿ ní neⁿ'é 'nū chi ca'áamá ca'áamá ndís'tii daamá nūuⁿ idíⁿ ní ndúúcū nútⁿmáⁿ staava yeⁿ'é nī tan'dúúcā chi diíⁿ nī taachi cáámá i'téenu nī. Ní diíⁿ nī ndíⁿ tiempo chi ch'ií nī. Ní 'tífcā cuuvi cuaacu chi vée chi cuuvi yeⁿ'é nī. ¹²Nguéé neⁿ'é 'nū chi nduuví 'daan'di nī naati neⁿ'é 'nū chi din'daacá nī tan'dúúcā tanáⁿa cā 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā. Ní cunee ngiinú yā yeⁿe vaadí n'dai chí Ndyuūs ca'á yā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi Ndyuūs ngaⁿ'á yā chi cuuvi yeⁿ'é yā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ.

¹³Áaⁿ 'náaⁿ tiempo chi chó'oo Ndyuūs diíⁿ yā 'áamá compromiso ndúúcū Abraham ní Ndyuūs ngaⁿ'á yā cávā chi duuchi maáⁿ yā chi 'tífcā caⁿ'á yā diíⁿ yā caati nguéé cá táámá 'iiⁿyāⁿ chi ch'eete cá yā ti Ndyuūs. ¹⁴Ní caⁿ'a yā: Díí, Abraham, cuaacu níⁿnyúⁿ di'viicú dii ní diíⁿ chi cuuvi n'deee n'dái daiyá 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'é di cuaaⁿ naachi cuchií. ¹⁵Abraham cunee ngiinú yā compromiso yeⁿ'é Ndyuūs ndúúcū vaadí ngiinú ní tunée yā compromiso chi Ndyuūs caⁿ'a yā chi ca'á yā Abraham miiⁿ. ¹⁶Maaⁿ ní taachi 'iiⁿyāⁿ yeⁿe iⁿyeeⁿdí 'cūu ngaⁿ'á yā chi cuaacu níⁿnyúⁿ caⁿ'á yā diiⁿ yā, ngaⁿ'á yā "Por Dios" cucávā 'áamá yā chi ch'eete cá yā nguéé ti 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ. Níicú taachi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ngaⁿ'á yā chi 'tífcā caⁿ'á

yā diíⁿ yā cávā 'iiⁿyāⁿ miiⁿ chí ch'eete ca tuu'mi ní nguéé vée más cā chi cuuvi caaⁿmáⁿ yā yeⁿ'é. ¹⁷Ní 'tífcā Ndyuūs neⁿ'é yā ch'iíⁿ yā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿe Abraham chi cuaacu níⁿnyúⁿ diíⁿ yā cumplir compromiso yeⁿ'é yā. Ní nguéé nídaaⁿ mar 'áamá nduuudu yeⁿ'é yā. Ní cávā chuū ngaⁿ'á yā cucávā chi duuchi maáⁿ yā. ¹⁸Ní cávā chuū vée 'úuví dendu'ū chi nguéé cuuvi nídaaⁿ. Ndyuūs ní nguéé cuuvi cu'neéⁿ yā táámá cosa lugar yeⁿ'e 'uuví compromiso yeⁿ'é Ndyuūs ndúúcū chi ngaⁿ'á yā chi caⁿ'á yā diíⁿ yā cávā chi duuchi maáⁿ yā. Ndyuūs nguéé cuuvi caaⁿmáⁿ yā nduuudu yaadi. Ní ndúúcū compromiso yeⁿ'é yā, Ndyuūs tee yā s'uúuⁿ 'viich'eetíñuuⁿ ch'eete yeⁿe yú caati s'uúuⁿ n'nuuⁿ yú Ndyuūs ní i'téenu yú 'yā ní yeⁿ'é chi Ndyuūs téé yā chi cuuvi yeⁿ'é yú. ¹⁹Chíⁿ chí i'téenu yú cávā alma yeⁿ'e yú ní tan'dúúcā 'áamá ancla yeⁿ'e barco ti i'nééⁿ diíⁿ barco chi 'áa ntéé ínuⁿu. 'Tífcā s'uúuⁿ ndúúcū chí i'téenu yú cuuvi ndáa níiⁿnuⁿ yú nanáaⁿ Ndyuūs. ²⁰Jesucristo 'áa ndaá yā nanáaⁿ Ndyuūs vmnáaⁿ vmnaaⁿ yeⁿ'é s'uúuⁿ. Ní maaⁿ ní cávā yā cuuvi ndaa yú nanáaⁿ Ndyuūs. Ní maaⁿ ní Jesucristo miiⁿ ní chiiduú ch'eete ca yeⁿ'e yú chi 'áamá cunee ná ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ. Ní tan'dúúcā chiiduú ch'eete ca Melquisedec chi 'áamá cunee na ntiiⁿnyuⁿ 'áa tiicá nūuⁿ Jesucristo.

Yeⁿ'e Jesús chi chiiduú ch'eete
ca tan'dúúcā Melquisedec
chi chiiduú ch'eete ca

7 'Liⁿyāⁿ Melquisedec ni rey
yeⁿ'é yáaⁿ Salem ní chiiduú

ch'ëete ca yeⁿe Ndyuüs chí ch'ëete n'dai. Tiempo chi 'āā 'náá' chó'ōo, saⁿā Abraham ní taachi cuchíi sa chi cheⁿe sa ná caandaá naachi ch'iiⁿnuⁿ sa reyes, saⁿā Abraham miiⁿ ndaaca sa nanáá' chiiduú ch'ëete ca Melquisedec ní Melquisedec di'viicú yā Abraham. ²Ní Abraham miiⁿ ní ca'ā sa Melquisedec 'áamá ndiichí parte yeⁿē nducuéⁿē chi divíi yā yeⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿe reyes cucáavā caändāa. Ní chi duuchi chi Melquisedec vmnááⁿ vmnaaⁿ neⁿē caaⁿmáⁿ rey chi yeⁿe vaadí cuaacu. Ní cuaiivi ní neⁿe caaⁿmáⁿ rey yeⁿe yááⁿ Salem, ní chi duuchí yā neⁿe caāⁿmaⁿ rey yeⁿē vaadí 'diiⁿ. ³Nguéé canee nguūⁿ chee chi cheecú Melquisedec, chee chi chiidá yā ndíi nguéé ndúu yeⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿē yā yeⁿe chi chiicá yā. Nguéé canee nguūⁿ yeⁿe tiempo chi ch'iindiyáaⁿ yā ndíi nguéé ndúu yeⁿe tiempo chi ch'ii yā. Ní cucáavā chuū Melquisedec miiⁿ tan'dúúcā daiyá Ndyuüs 'tiicá yā ti 'áamá chiiduú ch'ëete ca chi 'áamá cūneeⁿ na ntiiⁿnyuⁿ cueⁿe daāⁿmaⁿ.

⁴Maaⁿ ní nadacádiínuuⁿ ní chi ch'ëete n'dai saⁿā Abraham 'cū. Abraham ca'a yā 'áamá ndiichi parte yeⁿē nducuéⁿē chi divíi yā yeⁿe reyes taachi cu'n'u yā na caändaá. ⁵Tíicá ngaⁿā ley yeⁿe Ndyuüs chi Moisés dingúuⁿ yā: Nducyaca chiiduú chi yeⁿe ndaata yeⁿē 'iiⁿyāⁿ Leví canéé chi cuta'á yā ndíichí parte yeⁿe nducuéⁿē chi vée yeⁿe nducyáacá 'iiⁿyāⁿ chí yeⁿe Abraham ní yeⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿe ndaata yeⁿē yā, ti 'iiⁿyāⁿ Leví miiⁿ ní yeⁿē ndaata Abraham. ⁶Naati

chiiduú ch'ëete ca Melquisedec miiⁿ ní nguéé yeⁿe 'iiⁿyāⁿ Leví naati sta'á yā ndíichí parte yeⁿe Abraham. Ní Abraham miiⁿ ní saⁿā chi Ndyuüs diíⁿ yā compromiso ndúucū sa chi vée chi cuuví yeⁿe sa. Ní chiiduú ch'ëete ca Melquisedec di'viicú yā Abraham. ⁷Maaⁿ ní Melquisedec chí di'viicú yā Abraham ní ch'ëete cá yā nguéé ti Abraham chí di'viicú yā 'yā. ⁸Maaⁿ ní 'iiⁿyāⁿ Leví chi ita'á yā chi ndiichí parte yeⁿe nducuéⁿē chi vee yeⁿe yú, ní 'iiⁿyāⁿ chi caⁿá yā 'cuūvi yā. Naati canéé nguūⁿ na libro yeⁿē Dendyuüs 'tíicá chi chiiduú ch'ëete ca Melquisedec chí sta'á yā ndiichi parte yeⁿē 'iiⁿyāⁿ ní nguéé ngaⁿā chi n'díi yā. ⁹Ní chuū ní neⁿe caaⁿmáⁿ chi taachi Abraham ca'á yā ndiichi parte yeⁿē yā chiiduú ch'ëete ca Melquisedec, maaⁿ tiempo nūuⁿ 'iiⁿyāⁿ yeⁿe Leví chi yeⁿē ndaata Abraham ní 'iiⁿyāⁿ chi sta'á yā ntúuⁿ chi ndiichi parte yeⁿē yā. 'Tiicá ntúuⁿ ca'a yā chi ndiichi parte yeⁿē yā chiiduú ch'ëete ca Melquisedec. ¹⁰Ní 'áará chí saⁿā Leví miiⁿ 'āā cuéé 'cuundiyaāⁿ sa, Abraham miiⁿ diíⁿ yā chuū cāavā 'iiⁿyāⁿ yeⁿē yā chi 'āā cuéé 'cuundiyaāⁿ yā taachi ndaācā sa chiiduú ch'ëete ca Melquisedec cuaaⁿ na yúúní, ní ca'á yā chi ndiichi parte miiⁿ.

¹¹Maaⁿ ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿe ndaata Israel sta'á yā ley yeⁿē yā yeⁿē chiiduú s'eeⁿ chi yeⁿē ndaata Leví. Ní 'iiⁿyāⁿ Leví s'eeⁿ ní yeⁿe ndaata Aarón. Ní nduuti chi 'iiⁿyāⁿ Leví s'eeⁿ cuuvi diíⁿ yā chi nducyaca 'iiⁿyāⁿ cuuvi 'cuetinéé n'daacá yā ní nguéé nuuⁿndi yeⁿē yā, ¿de'ē cāavā chi neⁿé yā táámá

chiiduú ch'eeete ca chí 'āā vi'í cā ní nguéé ye"ē ndaata chiiduú Aaron? Naati tan'dúucā chiiduú ch'eeete ca Melquisedec, 'tiicá yā. ¹² Caati naachi n'daa" yā chiiduú ch'eeete ca ye"ē táámá ndaata ye"e 'ii"yā" Israel 'tiicá ntúu" canee chi n'daa yā ley. ¹³ Ná libro ye"ē Ndyuūs 'tíicā canéé nguūn ye"e Señor ye"e yú. Señor ní ye"ē táámá 'ii"yā" chi nguéé dií" yā ntii"nyu" ye"e chiiduú chi dii" ntii"nyu" ye"ē nátai naachi 'caa"núu" yā 'iiti cáavā ye"e ofrenda ye"e Ndyuūs. ¹⁴ Ndycyaaca 'ii"yā" ní déenu yā chi Señor Jesucristo ye"ē yú ch'iindiyáa" yā ye"ē 'ii"yā" ye"e Judá. Ní Moisés nguéé nga"n'a yā dēē vee ye"e 'ii"yā" ye"e Judá taachi cān'a yā ye"e chiiduú ye"e ndaata ye"ē yā.

¹⁵ Ní neené cuaacu ca canee taachi ndaā táámá chiiduú chí tan'dúucā chiiduú ch'eeete ca Melquisedec, 'tíica yā. ¹⁶ Ní táámá chiiduú mii"nguéé dií" yā ntii"nyu" ye"ē chiiduú cáavā ley chi nga"n'a chi chiiduú mii"n canee chi cuuvi ye"e 'ii"yā" ye"e ndaata ye"e chiiduú. Naati táámá chiiduú mii"n dií" yā ntii"nyu" ye"ē chiiduú cáavā chi vée vida cue"e daā"ma" ye"ē yā ní vée poder ye"ē yā. ¹⁷ 'Tíicā canee nguūn na libro ye"ē Ndyuūs naachi Ndyuūs nga"n'a yā ye"e yā 'tíicā:

Díí ní 'áamá chiiduú chi cué"é daā"ma" 'áamá cūnee na ntii"nyu". Tan'dúucā chiiduú ch'eeete ca Melquisedec 'tiicá nī. ¹⁸ Maa"n ní ley ye"e Moisés ní nguéé ley ye"ē maa"n caati nguéé dichí"vē. ¹⁹ Ley ye"e Moisés nguéé cuuvi dii"n chi 'ii"yā" 'cueetinéé n'daaca yā

chi nguéé nuu"ndi ye"ē yā. Naati maa"n ná lugar ye"ē ley mii"n vée 'viich'eeetíñuu" chi n'daacā ca chi cuuvi ye"ē yú chi Ndyuūs tee yā s'uuú. Ní cáavā chuū ndaa yú nanáá" Ndyuūs.

²⁰ Ní Ndyuūs, cáavā chi duuchi maá"n yā, ca"n'a yā chi dií" yā chi Jesucristo chiiduú ch'eeete ca. Taná"n'a ca chiiduú dií" yā ntii"nyu" tan'dúucā chi nga"n'a reglas ye"e 'ii"yā" nguéé cáavā mar 'áamá nombre ye"ē Ndyuūs. Naati ye"ē táámá chiiduú ch'eeete ca chi Jesucristo, Ndyuūs nga"n'a yā ye"e Jesucristo ndúucū chi duuchi maá"n yā chi canéé yā 'áamá chiiduú ch'eeete ca. ²¹ 'Tíicā canéé nguūn na libro ye"ē Ndyuūs naachi Ndyuūs nga"n'a yā ye"ē taama yā:

Señor Ndyuūs nga"n'a yā ndúucū chi duuchi maá"n yā ní nguéé n'daa" yā chi nga"n'a yā. Díí ní cué"é daā"ma" canéé dí chi dii ní 'áamá chiiduú díi tan'dúucā chiiduú ch'eeete ca Melquisedec 'tíicā dí. ²² Maa"n ní cucáavā chi Ndyuūs dií" yā chuū, Jesús ní dií" yā chi seguro canee compromiso ye"ē Ndyuūs. Ní n'daacā ca nguéé ti chi vmnáá" vmnaa"n chi ye"ē 'ii"yā" s'ee". ²³ 'Tiicá dendú'ū neené 'yaa" chiiduú vee naati nguéé ch'eeetinéé yā ndúucū ntii"nyu" caati ch'ii yā. ²⁴ Naati Jesucristo mii"n nguéé ch'ii yā ti 'áamá canee yā. Ní nguéé ca'á yā táámá 'ii"yā" ntii"nyu" chi ye"ē yā. ²⁵ Maa"n ní Jesucristo cuuvi nadanguá"ai yā cue"e

daāⁿmaⁿ nducyáácá 'iiⁿyāⁿ
chi ndaa yā nanááⁿ Ndyuūs
cáavā Jesucristo miiⁿ. Níícú
Jesucristo miiⁿ canduuchí
yā cueⁿe daāⁿmaⁿ ní
ngaⁿangua^á yā cáavā 'iiⁿyāⁿ
s'eeⁿ chi yeⁿé yā.

26 Tíicá Jesús miiⁿ ní chiiduú ch'ëete ca chi itée yā necesidades yeⁿe yú. Ní dëeve yā. Ní nguéé diíⁿ yā cosas chi nguéé n'daacā. Ní nguéé diíⁿ yā mar 'áamá nuuⁿndi. Jesucristo miiⁿ 'áā vií ca yā yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chi dinuuⁿndí yā. Ní cueⁿé yā yaācu cá nguéé tí nanguuvi.
27 Ní Jesucristo chi chiiduú ch'ëete ca nguéé canéé chí diíⁿ yā tan'dúúcā tanáⁿá chiiduú n'geete ca chi 'caaⁿnúⁿ yā 'iti nguivi nanguuvi cáavā nuuⁿndi yeⁿe maáⁿ yā ní cuayiivi cáavā nuuⁿndi yeⁿe tanáⁿá ca 'iiⁿyāⁿ. Jesús miiⁿ 'áamá vñménⁿee diíⁿ yā chuū taachi nca'a vida yeⁿe maáⁿ yā taachi ch'ií yā cáavā nuuⁿndi yeⁿe yú. **28** Cáavā ley yeⁿe Moisés 'iiⁿyāⁿ i'néeⁿ yā chiiduú n'geete ca chi 'iiⁿyāⁿ chi véeⁿ nuuⁿndi yeⁿé yā. Chó'oo 'naaⁿ tiempo ní cuayiivi ní Ndyuūs ngaⁿá yā cáavā chi duuchi maáⁿ yā chi daiyá yā ní chiiduú ch'ëete ca chi diíⁿ yā chiiⁿ chi Ndyuūs neⁿé yā chi diíⁿ yā. Ní 'áamá cünee yā cueⁿe daāⁿmaⁿ.

Jesucristo ní abogado yeⁿé táámá compromiso

8 Chuū chi caⁿa 'nū ní ch'ëete ca yeⁿe tanducuéⁿé chi ngaⁿá 'nū chi 'tíicá. Chiiduú ch'ëete ca yeⁿe yú chi Jesucristo ní véeⁿ yā ná va'ai cheeti nguivi na lado yeⁿé honor yeⁿe trono yeⁿé Ndyuūs chí canéé na va'ai cheeti nguivi. **2** Ní

Jesucristo diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé chiiduú ch'ëete ca na yaācū na va'ai ch'ëete nguivi chi cuaacu níⁿnyúⁿ chí yeⁿé Ndyuūs. Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ nguéé din'dái yā yaācū miiⁿ ti Señor Jesucristo maáⁿ yā din'dái yā. **3** 'iiⁿyāⁿ s'neéⁿ yā ca'áamá cā'aama chiiduú ch'ëete ca chi canéé chí caáⁿ yā ofrenda ní 'caaⁿnúⁿ yā 'iti cáavā nuuⁿndi yeⁿé 'iiⁿyāⁿ. Cáavā chuū Jesucristo canéé chi véeⁿ yeⁿé yā chi cuuví ca'a yā chi vida yeⁿe maáⁿ yā. **4** Ní ndúútí chi Cristo miiⁿ cunée yā iⁿyeeⁿdí 'cūū nguéé cuuvi chiiduú yā caati véeⁿ chiiduú s'eeⁿ chi nga'a yā ofrendas nanááⁿ Ndyuūs tan'dúúcā chi nga'a ley yeⁿe Moisés. **5** Ní chiiduú s'eeⁿ ní diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé yā ní diíⁿ yā tan'dúúcā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé yaācū chi canéé na va'ai ch'ëeti nguivi. Deenú 'nū chi diíⁿ yā copiar ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé Ndyuūs ti taachi Moisés neⁿé yā din'dái yā yaācū chi va'ai tífíñuuⁿ, Ndyuūs caⁿa yā chii yā Moisés ní ngaⁿa yā:

Dii, Moisés, candéé ní cuidado yeⁿé tanducuéⁿé chi diiⁿ di. Ní diiⁿ di tan'dúúcā chi ch'iíⁿ dii taachi canee di na cuéétí. **6** Naati Cristo chi chiiduú ch'ëete ca yeⁿe yú diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ chí ch'ëete taavi ca nguéé ti yeⁿe chiiduú n'geete ca yeⁿé iⁿyeeⁿdí 'cūū caati Ndyuūs diíⁿ yā compromiso chi Cristo canéé yā naavtaⁿá yeⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿé iⁿyeeⁿdí 'cūū ndúúcū Ndyuūs. Maaⁿ ní s'uuuⁿ cuuvi ndaa yú nanááⁿ Ndyuūs cáavā Cristo miiⁿ. Ní compromiso miiⁿ chí ch'ëete ca tí yeⁿé tanducuéⁿé chi n'daacā taavi ca.

⁷Ní nduuti chí compromiso chi vñmnááñ vñmnaañ chi ye"é Ndyuüs ní n'daacä taavi ca tuu'mi ní nguéé canee chi diíñ yā ndiichi ndii 'úuví compromiso. ⁸Naati Ndyuüs n'diichi yā chi nguéé n'daacä diíñ 'ii"yāñ tiempo chi 'āā chό'oo. Ní nga"ná yā ngii yā 'ii"yāñ s'eeñ tan'dúúcä chi canéé nguüñ na libro ye"é yā 'tíicä:

'Tíicä nga"n'a Señor: Tiempo chi cuchií 'úú ní diíñ 'áamá compromiso ngai ndúúcü 'ii"yāñ ye"e ndaata Israel ní ndúúcü 'ii"yāñ ye"e ndaata Judá.

⁹Nguéé idíiñ tan'dúúcä chi diíñ ndúúcü chiidá yā taachi divíi 'ii"yāñ ye"e yán'ña Egipto. 'Ii"yāñ s'uun nguéé diíñ yā tan'dúúcä chi 'úú yaa'ví 'ii"yāñ s'uun. Ní cáavä chuū nguéé diíñ cuenta ye"é yā.

¹⁰Cuayiivi chi chό'oo nguovi s'eeñ ní maañ ní chuū chi compromiso ngai chi ca'ná diíñ ndúúcü 'ii"yāñ ye"e nación Israel. Nga"n'a Señor: Cu'neéñ leyes ye"é na vaanicadíínuun ye"é yā ní dinguúñ leyes ye"é na staava ye"é yā. Ní 'úú cuuvi Ndyuüs ye"é yā, ní 'ii"yāñ s'eeñ cuuvi 'ii"yāñ ye"é.

¹¹Ní mar 'áamá yā canee chi ca'cueéñ yā 'ii"yāñ ye"e nación ye"é yā 'tíicä. Ndís'tiñ n'diichi ní Señor miiñ, caati nducyáacá yā ní n'diichi yā 'úú ndíi 'ii"yāñ chi nga"ná ntii"nyúñ yā ní ndii taná'ña 'ii"yāñ.

¹²Ní 'úú ní nadach'eeecú nuu"ndi chi diíñ yā ní 'āā ntéé nn'gaacú nuu"ndi ye"é yā. ¹³Ní Ndyuüs nga"n'a yā ye"é compromiso

chi ngai ti caati compromiso chi vñmnááñ vñmnaañ ní 'āā ndiicüú tuu'mi ní deenu yú chi dendú'ü chi 'āā ndiicüú ní 'āā nuúñ 'cuiinu.

Ye"e yáacü na i"yee"dí 'cüü ní ye"é yáacü na va'ai cheeti nguovi

9 Cuáácü chi vée reglas ye"e compromiso chi vñmnááñ vñmnaañ ndúúcü yaacü chi 'ii"yāñ s'eeñ din'dái yā naachi dich'eeeté yā Ndyuüs. ²Din'dái yā yaacü ye"e tíinuuñ ndúúcü 'uuví cuartos. Cuarto chi vñmnááñ vñmnaañ ní nguovi Lugar Deeve. Ní cheeti cuarto miiñ vée 'áamá candelero ndúúcü 'áamá mesa, ní vñmnaañ mesa vée pan chi ofrenda ye"é Ndyuüs. ³Ná cuarto chi yaanuuñ támá lado ye"e cortina ye"e tíinuuñ nguovi Lugar Deeve N'dai Ca Ye"é Ndyuüs. ⁴Na cuarto miiñ vée 'áamá nátaí ye"e 'dii"nguääñ naachi chiiduú ch'eeete ca ngí"í yā cù"úyaa. Ní míñ canéé 'áamá caja chi ye"é compromiso. Nducué"ñ lados ye"e caja miiñ ní candúuu 'dii"nguääñ vñmnááñ ye"é. Cheeti caja miiñ vée chííté ye"é 'dii"nguääñ ní miiñ snúúñ pan chi nguovi maná. Ní cheeti caja ntúúñ canéé nduucu chi nanguaa"nu chi ye"e Aarón ndúúcü 'úuví tablas ye"é tuuñ naachi canéé nguüñ ley chi diíñ Ndyuüs. ⁵Vñmnaañ caja miiñ canéé 'uuví querubines tan'dúúcä ángeles ndúúcü ngæechí yā. Ní mil" Ndyuüs canéé yā. Ní canéé 'cutí ye"e ngæechí yā ye"é vñmnaañ cuaa"ñ naachi Ndyuüs nadich'eeecú yā nuu"ndi ye"é nducyaaca 'ii"yāñ. Maa"ñ ní ye"é chuū nguéé cuuvi caa"ñmá"ñ ye"é tanducué"ñ maa"ñ.

6 Tíícā chiiduú s'eeⁿ idiíⁿ yā nducuéⁿē. Nguuvi nguivi chiiduú s'eeⁿ ngéⁿe yā na cuarto vmnááⁿ vmnaaⁿ ní diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé yaācū yeⁿé Ndyuūs. **7** Ní na cuarto chi yaānūuⁿ miiⁿ chi ndii 'úuví dámāaⁿ chiiduú ch'eete ca indaá yā 'áamá vmneⁿéé nūuⁿ ca'áamá ca'áamá nduuyū. Ní canéé chí candeé yā yuūuⁿ yeⁿe 'iti chi ca'a yā ofrenda Ndyuūs cáávā nuuⁿndi yeⁿé yā ní cáávā nuuⁿndi yeⁿé tanáⁿā 'iiⁿyāⁿ. **8** Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ch'iíⁿ yā s'uúuⁿ chi nguéé cuuvi ndaa yú nanááⁿ Ndyuūs néⁿé chi canéé yaācū yeⁿe tíínūuⁿ caati yaacu tíínūuⁿ miiⁿ ní yeⁿé compromiso chi vmnááⁿ vmnaaⁿ. **9** Ní nducuéⁿē chuū chi diíⁿ chiiduú s'eeⁿ ní canee tan'dúúcā 'áamá ejemplo yeⁿé tiempo yeⁿe yú. Chiiduú s'eeⁿ ní ca'a yā ofrendas nanááⁿ Ndyuūs ndúúcū 'iti chi n'giiⁿnúⁿ yā cáávā ofrendas yeⁿé nuuⁿndi yeⁿé yā. Chuū ní neⁿé caaⁿmaⁿ chi ofrendas ndúúcū 'iti chi n'giiⁿnúⁿ yā ní ca'a yā Ndyuūs nguéé cuuvi diíⁿ chi staava yeⁿe 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní deeve neⁿe chi 'tíícā chí nga'a yā ofrendas nanááⁿ Ndyuūs. **10** Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ dich'eeté yā Ndyuūs dámāaⁿ ndúúcū cosas chi che'é yā ndúúcū cosas chi cu'u yā ndúúcū chiiⁿ chi diíⁿ yā chi cuuvi deevé yā staava yeⁿé yā. Nducuéⁿē chuū ní reglas chi diíⁿ yā ní canee chi diíⁿ yā 'tíícā ndii tiempo chi Ndyuūs nídaaⁿ yā dendu'ū yeⁿé.

11 Cristo ní 'áá ndaa yā iⁿyeeⁿdí 'cūū. Ní maaⁿ ní Cristo miiⁿ ní chiiduú ch'eete ca yeⁿe dendu'ū chi n'dai taavi ca. Ní yaācū naachi Cristo diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ ní ch'eete

taavi ca ní n'daacā ca nguéé ti yaācū yeⁿe tímūuⁿ chi yeⁿé iⁿyeeⁿdí 'cūū. Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ nguéé n'dái yā yaācū chí ch'eete ca. **12** Ní Cristo ndaa yā cheeti yáacū ndíí cuarto yaānūuⁿ chí nguivi Lugar Deeve N'dai Ca Yeⁿé Ndyuūs. Nguéé sndeé yā ndúúcū yuuúuⁿ yeⁿe 'iti chi chivo o daiyā vaca chi n'giiⁿnúⁿ yā naati ndúúcū yuuúuⁿ yeⁿe maáⁿ yā. Ní 'tíícā sndaa yā dámāaⁿ 'aama vmnéⁿē na Lugar Deeve N'dai Ca Yeⁿé Ndyuūs cáávā nducyaaca 'iiⁿyāⁿ. Ní maaⁿ ní nadanguáⁿai yā s'uúuⁿ chi cuuvi yeⁿé yā s'uúuⁿ cueⁿe daaⁿmaⁿ. **13** Cuáácū chí yuūuⁿ yeⁿe itiindu ndúúcū yuūuⁿ yeⁿe chivo ndúúcū yaiyáā yeⁿe daiya vaca chi 'áá ngiichi vmnaaⁿ nátaí ní chiiduú s'eeⁿ ch'eeté ndái yā vmnaaⁿ 'iiⁿyāⁿ chi véé nuuⁿndi yeⁿé yā ti yuuúuⁿ cuuvi nadiveeve 'iiⁿyāⁿ cáávā ley yeⁿé yā. **14** Ní chuū ní cuaacu. Maaⁿ ní nééné n'daacā ca chi cuuvi diíⁿ yuūuⁿ yeⁿe Cristo nguéé ti yuuúuⁿ yeⁿé 'iti. Cucáávā Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs chi canduuchi cueⁿe daaⁿmaⁿ, Cristo diíⁿ yā ofrecer cuerpo yeⁿe maáⁿ yā chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ caaⁿnúⁿ yā 'yā cáávā ofrenda yeⁿé Ndyuūs, ofrenda chi n'daacā yeⁿé. Ní yuuúuⁿ yeⁿe Cristo ní cuuvi dideve staava yeⁿé yú yeⁿe nducuéⁿē chi nadacadínuuⁿ yú chi nguéé n'daacā. Ní 'íicú cuuvi s'uúuⁿ ní dichíí'vē yú Ndyuūs chi canduuchi.

15 Cáávā chi Jesucristo diíⁿ yā 'áamá compromiso chi ngai, Jesucristo canéé yā naavtāⁿá yeⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿe iⁿyeeⁿdí 'cūū ndúúcū Ndyuūs. Ní maaⁿ ní cuuvi ndaa yú nanááⁿ Ndyuūs. Ní cáávā

chi ch'ií Cristo, Cristo ní cuuvi nadach'eeecú yā nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chi cuneé yā mááⁿ compromiso chi vmnááⁿ vmnaaⁿ. Ní 'iiⁿyāⁿ chi Ndyuūs yaa^v yā chi cuuvi yeⁿé yā, 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ cuuvi cuta'a yā chi cuuvi yeⁿé yā chi 'áamá cūnee chi Ndyuūs ca'a yā 'iiⁿyāⁿ cucávā Cristo. ¹⁶Taachí 'iiⁿyāⁿ s'neeⁿ yā escrito yeⁿé herencia yeⁿé yā chi caⁿa yā ca'a yā taamá yā, 'iiⁿyāⁿ miin canee chi 'cuūvi yā vmnááⁿ vmnaaⁿ chi dichí^v chiiⁿ chi canéé nguūⁿ. Chuū ní tan'dúúcā 'áamá compromiso chi diiⁿ yā. ¹⁷'Iiⁿyāⁿ chi s'neeⁿ escrito yeⁿé herencia yeⁿé yā chi caⁿa yā ca'a yā taama yā, nguéé dichí^v escrito yeⁿé yā neⁿe tiempo chi canduuchí yā. Naati taachi 'āa n'dii yā tuu'mi ní dichí^v chuū. Ní tan'dúúcā 'áamá compromiso chi diiⁿ yā 'tíicā escrito miin. ¹⁸Ní 'tíicā chíiⁿ chi dichí^v compromiso chi diiⁿ Ndyuūs vmnááⁿ vmnaaⁿ nduuti chi véé yuūúⁿ ti ch'iíⁿnúⁿ yā 'iti. ¹⁹Moisés caⁿa sa chii sá nducyaaca mandamiento yeⁿe ley. Cuayiivi ní 'iiⁿyāⁿ caaⁿnúⁿ yā 'iti ní Moisés sta'a sa yuūúⁿ yeⁿé daiya vaca ndúúcū yuūúⁿ yeⁿé chivo ní ndástaⁿa sa nuūⁿníⁿ ndúúcū yuūúⁿ. Cuayiivi ní sta'a sa yuūúⁿ ndúúcū duūdū 'iití cuuchí ndúúcū 'áamá yaatā chi duuchi hisopo. Ní s'neéⁿ yā yuūúⁿ vmnaaⁿ libro yeⁿe ley ní vmnaaⁿ yeⁿé nducyaaca 'iiⁿyāⁿ dendú'ū. ²⁰Ní ngaⁿá Moisés 'tíicā: Chuū ní yuūúⁿ chi 'áamá sello yeⁿe chí cuuví cuaacu compromiso chi Ndyuūs ca'a yā orden chi ndís'tii canee chi diiⁿ ní 'tíicā. ²¹'Tíicá ntúúⁿ Moisés s'neeⁿ sa yuūúⁿ miinⁿ vmnaaⁿ yeⁿé

yaācū yeⁿé tíínúúⁿ ní vmnaaⁿ yeⁿé tanducuéⁿē dendu'ū chí ituneeⁿ na ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé Ndyuūs. ²²Cuaacu chi tan'dúúcā chi ngaⁿá ley 'téé 'téé nguéé nducuéⁿē ní yuūúⁿ díiiⁿ chi canéé deeve nducuéⁿē. Ní Ndyuūs nguéé nadich'eeecú yā 'iiⁿyāⁿ yeⁿé nuuⁿndi yeⁿé yā nduuti chi nguéé ndúúcū yuūúⁿ yeⁿé 'iti chi 'caaⁿnúⁿ chiiduú s'eeⁿ.

Jesucristo ca'a yā maaⁿ cuerpo yeⁿé yā chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ 'caaⁿnúⁿ yā 'yā lado yeⁿe ofrenda

²³'Tíicā nducuéⁿē dendú'ū yeⁿé iⁿyeⁿdí 'cuū canéé chi ndúúví deeve ndúúcū yuūúⁿ yeⁿé 'iti. 'Téé 'téé nduuvi deeve tan'dúúcā deeve na va'ai cheeti nguivi. 'Tíicá ntúúⁿ cuuvi ndaa yú na va'ai cheeti nguivi nduuti chi deeve yú ndúúcū yuūúⁿ yeⁿé táamá yā chi Cristo chí ch'eete taavi ca nguéé ti ndúúcū yuūúⁿ yeⁿé 'iti. ²⁴Cristo nguéé cueⁿé yā sndaa yā na 'áamá yaacū chi deeve taavi ca chi nin'dái saⁿá yeⁿe iⁿyeⁿdí 'cūū. Yaācū yeⁿe iⁿyeⁿdí 'cuū 'tee 'téé tan'dúúcā yaācū chí deeve taavi ca chi cuaacu níⁿnyúⁿ chi yaācū yeⁿé Ndyuūs. Cristo cueⁿé yā sndaa yā na va'ai cheeti nguivi ní miin canee yā nanááⁿ Ndyuūs lado yeⁿe s'uúuⁿ. ²⁵Saⁿá chiiduú ch'eete ca yeⁿé iⁿyeⁿdí 'cuū chi yeⁿe ndaata judíos chi Israel nduuyu nduuyu ndaá yā na Lugar Deeve N'dai Ca ndíi ná yaānūúⁿ yeⁿé yaācū yeⁿé Ndyuūs ní ca'a yā Ndyuūs ofrenda chi yuūúⁿ yeⁿé 'iti, ní nguéé yuūúⁿ yeⁿé yā chi ca'a yā. Naati Cristo ca'a yā vida yeⁿe maáⁿ yā caavā ofrenda 'áamá vmneⁿéé nūuⁿ. ²⁶Nduuti chi Cristo

canee chi diíⁿ yā tan'dúúcā chi idiiⁿ chiiduú ch'eete ca tuu'mi ní canéé chi 'cuūvi yā n'deee n'dáí cuuvi ndíⁿ tiempo chi Ndyuūs din'dáí yā iⁿ'yee^{dí} 'cūū ndíⁿ chi 'cuiñū íⁿ'yeē^{dí}. Naati nguéé diíⁿ Cristo 'tíicā. Caati tiempo chi Ndyuūs s'neéⁿ yā ní Jesucristo 'áamá vmneⁿ'ée nūuⁿ ch'ií yā ní ndāa yā nanááⁿ Ndyuūs chi nadach'eeecú yā nuuⁿndi yeⁿ'é nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ cucáávā chi ca'a maáⁿ yā cuerpo yeⁿ'é yā chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ n'giiⁿ'núⁿ yā 'yā cáávā ofrenda. ²⁷ 'Tiičá ntúúⁿ nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yee^{dí} 'cūū canee chi 'cuūvi yā 'áamá vñménⁿ'ée. Níicú cuayiivi ní Cristo caⁿ'á yā n'diichí yā nuuⁿndi yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. ²⁸ Ní 'tíicā Cristo 'áamá vñménⁿ'ée ca'a yā cuerpo yeⁿ'e maáⁿ yā cáávā ofrenda chi nadich'eeecú yā nuuⁿndi yeⁿ'e nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ. Ní taachi caⁿ'á yā ndaa yā taama vñménⁿ'ée nguéé ndaa yā cucáávā chi caⁿ'á yā nadíí've yā nuuⁿndi yeⁿ'e nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ. Naati caⁿ'á yā nadanguáⁿ'ai yā nducyaaca s'uúuⁿ chi canéé ngiinu yú chi ndaa yā ndiichi ndii 'úúví cuuvi. Ndaa yā chi nadanguáⁿ'ai yā s'uúuⁿ.

10 Ní ley yeⁿ'e Moisés ní tan'dúúcā 'daā'nú nūuⁿ 'tíicā ti nguéé 'áamá cūnee. Ní nguéé dáámá dáámá ndúúcū nducueⁿ'é vaadí cuaacu chi n'daacā chi cuchíi. Ti cáávā chi ngaⁿ'a ley miiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nduuuyu 'caaⁿ'núⁿ yā 'iti cáávā ofrenda cucáávā nuuⁿndi yeⁿ'é yā. Ní cáávā chuū, étáácā cuuvi ley miiⁿ diiiⁿ chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ canéé n'daaca yā nanááⁿ Ndyuūs? ² Ti nduuti chi ley miiⁿ diiiⁿ chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ canee n'daaca yā nanááⁿ

Ndyuūs ní nguéé nuuⁿndi yeⁿ'é yā nanááⁿ Ndyuūs, tuu'mi ní 'áá ntéé 'caaⁿ'núⁿ yā 'iti cáávā nuuⁿndi yeⁿ'é yā. Ní nguéé nadacadíínuuⁿ yā yeⁿ'e chí chideevé yā yeⁿ'e nuuⁿndi yeⁿ'é yā. ³ Ní 'tíicā diiiⁿ ley miiⁿ. Taachi n'giiⁿ'núⁿ yā 'iti nduuyu nduuyu tuu'mi ní nan'gáácú yā yeⁿ'é nuuⁿndi yeⁿ'é yā. ⁴ Ti ndúúcū yuúuⁿ yeⁿ'e 'itíndú ndúúcū yuúuⁿ yeⁿ'e chivo 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéé cuuvi dideevé yā yeⁿ'é nuuⁿndi yeⁿ'é yā.

⁵ Ní cucáávā chuū taachi ndaá Cristo na iⁿ'yee^{dí} 'cūū ngaⁿ'á yā ngii yā yeⁿ'é nduudu yeⁿ'é Ndyuūs chi canéé nguūⁿ 'tíicā:

Díí, Ndyuūs, nguéé neⁿ'e di chi 'iiⁿ'yāⁿ 'caaⁿ'núⁿ yā 'iti lado yeⁿ'e ofrenda ndíí nguéé ndúú chi ca'a yā 'iti cáávā ofrenda yeⁿ'é di naati din'dáí di 'áamá cuerpo yeⁿ'é chi ch'iindiyááⁿ.

⁶ Ní nguéé neⁿ'e di ofrendas yeⁿ'é chi nguuchí yā cuerpo yeⁿ'e 'iti nátaí, ní nguéé yeⁿ'e chi 'caaⁿ'núⁿ yā 'iti cáávā chi Ndyuūs nadach'eeecú yā nuuⁿndi yeⁿ'é yā.

⁷ Dii Ndyuūs, 'úú ndaa iⁿ'yee^{dí} 'cūū chi cuuvi diíⁿ cheé chi neⁿ'e di chi diíⁿ caati 'tíicā canéé nguūⁿ yeⁿ'e 'úú na libro yeⁿ'e Ndyuūs naachi canéé nguūⁿ ley. ⁸ Vmnááⁿ vmnaaⁿ ngaⁿ'a Cristo: Dii Ndyuūs nguéé neⁿ'e di ní nguéé yeenú di ndúúcū ofrendas yeⁿ'e chi n'giiⁿ'núⁿ yā 'iti, ní nguéé yeⁿ'e 'iti chi tee yā dii. Ndíí nguéé ndúú yeⁿ'e chi n'giiⁿ'núⁿ yā 'iti ní ngiichí yā yuútē yeⁿ'e 'iti cáávā chi nadach'eeecu di nuuⁿndi

yeⁿé yā. "Tíicā ngaⁿa Cristo 'áará chí 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ diíⁿ yā tan'dúucā chi ngaⁿa ley miiⁿ yeⁿé ofrenda chi canéé chi ca'a yā Ndyuūs. ⁹Ní cuayiivi ngaⁿá Cristo: Dii, Ndyuūs, 'úu ndaa na iⁿyeeⁿdí 'cūu chi cuuvi diíⁿ cheē chi neⁿe di chi diíⁿ. Maaⁿ ní nducuéⁿé chuū neⁿe caaⁿmaⁿ 'tíicā. Ndyuūs divíi yā 'áámá lado ofrenda yeⁿe 'iiti chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ch'iiⁿnúⁿ yā. Ní na lugar yeⁿe ofrenda miiⁿ Ndyuūs ca'a yā Cristo chí ch'ií yā.

¹⁰Maaⁿ ní Ndyuūs dideevé yā s'uuuⁿ cáávā Jesucristo diíⁿ yā nducuéⁿé chi Ndyuūs neⁿé yā chi diiⁿ yā. Ní 'áámá vrnéⁿee nūuⁿ Jesucristo ca'a yā cuerpo yeⁿe maáⁿ yā cáávā ofrenda chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ n'giiⁿnúⁿ yā 'yā cáávā nuuⁿndi yeⁿe nducyáácá 'iiⁿyāⁿ.

¹¹Ca'aamá cā'aama chiidūú judío chi Israel nguovi nguovi diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ ní cheendii yā ní nga'a yā ofrenda dáámá daama nūuⁿ nééné n'deēe cuuví 'áará chi ofrenda miiⁿ chi n'giiⁿnúⁿ yā 'iiti nguéé cuuvi divíi nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ mar 'áámá vrnéⁿee. ¹²Naati Jesucristo 'áámá vrnéⁿee nūuⁿ ca'a yā maaⁿ cuerpo yeⁿé yā chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ n'giiⁿnúⁿ yā 'yā caavā ofrenda yeⁿe nuuⁿndi yeⁿe nducyáácá 'iiⁿyāⁿ. Ní cuayiivi cueⁿé yā na va'ai cheeti nguovi ní ch'iindí yā na lado yeⁿe honor yeⁿé Ndyuūs chi lado tá cuaacu. ¹³Maaⁿ ní Jesucristo canee ngiinú yā chi ndaa tiempo chi Ndyuūs idiíⁿ yā chi nducyaaca 'iiⁿyāⁿ chi contra yeⁿé yā canée

yā maaⁿ ca'a Jesucristo tan'dúucā chi 'áámá banco 'lííⁿ 'tiicá yā chi Jesucristo cuchéé yā yeⁿe yā. ¹⁴Ní cáávā chi Cristo ca'a yā cuerpo yeⁿe maáⁿ yā chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ n'giiⁿnúⁿ yā 'yā 'áámá vrnéⁿee nūuⁿ cáávā ofrenda tuu'mi ní Cristo diíⁿ yā chi dáámá cuuvi deevé 'iiⁿyāⁿ ti nadach'eeecú yā nuuⁿndi yeⁿé yā. Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní yeⁿe Ndyuūs cueⁿe daaⁿmaⁿ. ¹⁵Ní Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ngaⁿa ndúúcu yú chi nducuéⁿé chuū ní cuaacu. Vmnááⁿ vrnnaaⁿ ngaⁿa Ndyuūs chuū:

¹⁶Chuū chi diíⁿ prometer chi diíⁿ caávā yā cuayiivi chi ch'óoo nguovi s'eeⁿ, ngaⁿa Ndyuūs. Cu'neéⁿ ley yeⁿé na staava yeⁿé yā. Ní dinguúⁿ ley yeⁿé na vaanicadíínūuⁿ yeⁿé yā.

¹⁷Ní cuayiivi ngaⁿá yā: 'Áá ntéé nan'gaacú nuuⁿndi yeⁿé yā ní nguéé nducuéⁿé chi diíⁿ yā chi nguéé n'daacā. ¹⁸Níicú taachi Ndyuūs nadich'eeecú yā nuuⁿndi yeⁿé 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ tuu'mi ní 'áá ntéé canéé chi ca'a yā ofrendas chi 'caaⁿnúⁿ yā 'iiti cáávā nuuⁿndi yeⁿe yā.

Canéé chi nan'gaacu yú yeⁿe Ndyuūs yeⁿe yú

¹⁹"Tíicā ní hermanos yeⁿé maaⁿ ní cuuvi nandaa yú nanááⁿ Ndyuūs na cuarto chi Deeve N'dai Ca na yaacū yeⁿé Ndyuūs ti véé 'viich'eeetíñuūⁿ yeⁿé yú nanááⁿ Ndyuūs cáávā yuūuⁿ yeⁿe Señor Jesucristo. ²⁰Ní Jesucristo nn'guuaⁿ yā 'áámá yúúní chí n'dai ní canduuchi taachi chí nteeⁿ yā tíñuūⁿ yeⁿe yaacū. Tíñuūⁿ miiⁿ ní neⁿe caaⁿmaⁿ chi tan'dúucā cuerpo yeⁿe maáⁿ Cristo taachí ch'ií

yā, 'tíicā va. Maaⁿ ní cuuvi ndaa yú na cuarto chi yaānūuⁿ nanááⁿ Ndyuūs caavá yā. ²¹Ní Jesucristo ní chiiduú ch'eeete ca yeⁿe yú ní diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿe yaācū yeⁿe Ndyuūs. ²²Maaⁿ ní canéé chí indaa yú nanááⁿ Ndyuūs ndúúcū nūúⁿmáⁿ staava yeⁿe yú ní 'áamá canee yú ndúúcū chi i'téenu yú. Cristo miiⁿ 'āā dideevé yā staava yeⁿe yú yeⁿe nuuⁿndi yeⁿe yú caati nguéé nadacadíínuuⁿ ca yú yeⁿe castigo yeⁿe nuuⁿndi chi diiⁿ yú. Ní nadideevé yā cuerpo yeⁿe yú ndúúcū nuuⁿniⁿ ddeeve. ²³Maaⁿ ní diiⁿ yú chi 'áamá canee yú ndúúcū chi nga^a a yú chi i'téenu yú caati deenu yú chi Ndyuūs caⁿá yā diíⁿ yā cumplir compromiso yeⁿe chi caⁿa yā chi téé yā s'uuyúⁿ. ²⁴Ní s'uuyúⁿ canéé chí inadicádiínuuⁿ yú táácā cuuvi cunnee yú 'aama yú taama yú ní dineⁿe yú 'aama yú taama yú ní diiⁿ yú dendu'ū chi n'daacā. ²⁵Ní nguéé diiⁿ yú chi nguéé nduuvidaama yú cheeti yaācū tan'dúúcā chi diiⁿ náⁿa yā. Naati ca'a yú consejo 'aama yú taama yú caati deenu yú chi nguivi chi ndaa Cristo taama vmnéⁿee 'āā snee niiⁿnuúⁿ.

²⁶Ní nduuti chi idiiⁿ yú nuuⁿndi caati maaⁿ yú neⁿe yú cuayiivi chi 'āā deenu yú nduudu cuaacu yeⁿe Ndyuūs tuu'mi ní 'āā ntee véé taama ofrenda chi cuuvi ca'a yú Ndyuūs cáavā nuuⁿndi yeⁿe yú chi Ndyuūs divíi yā nuuⁿndi yeⁿe yú. ²⁷Dámaān 'va'a yú neⁿe chi cunnee ngiinu yú yeⁿe chi cuchií. Cristo caⁿá yā n'diichi yā nuuⁿndi yeⁿe yú ní ndúúcū yaⁿā íngiichi chi cuucu tanducuéⁿe 'iiⁿyāⁿ chi contra yeⁿe

Ndyuūs. ²⁸Deenu yú yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chi nguéé diiⁿ yā cuenta yeⁿe ley yeⁿe Moisés. Nduuti chi véé 'uuví o 'iinū 'iiⁿyāⁿ chi ngaⁿā nduudu cuaacu yeⁿe falta yeⁿé yā tuu'mi ní ch'iī 'iiⁿyāⁿ miiⁿ. Ní nguéé ya'ai 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ taachi ch'iī yā.

²⁹Maaⁿ ní nadacadíínuuⁿ yú yeⁿe 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi nguéé diiⁿ yā cuenta yeⁿe yuūúⁿ yeⁿe Cristo chí cuuví ddeeve 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ. 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ngaⁿa taáⁿ yā yeⁿe Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs. ¿De'ē chúúcā n'deee ca castigo véé yeⁿé 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ?

³⁰Deenu yú chi Señor ní ngaⁿa yā 'tíicā: 'Úú canéé chí ca'á castigo 'iiⁿyāⁿ. 'Úú idiiⁿ chi 'iiⁿyāⁿ nadíí've yā chiiⁿ chi diiⁿ yā chi nguéé n'daacā. Chuū dendú'ū ngaⁿa Señor miiⁿ: Señor miiⁿ caⁿá yā n'diichi yā nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿé yā. ³¹De'ē chúúcā ya'āi yeⁿe yú. Nééné 'va'a yú chi ndaa yú nanááⁿ Ndyuūs chi cānduuchi chi diiⁿ yā castigar s'uuyúⁿ nduuti chi nguéé n'daacā idiiⁿ yú.

³²Maaⁿ ní n'gaacú ní yeⁿé nguivi s'eeⁿ chi 'āā chó'ōo chi caama n'diichi ní ní s'téenu ní Jesucristo, ní cuayiivi chi cheé ní ch'eenu ní chiiⁿ yeⁿe tanducuéⁿe dendu'ū cucávā chi diiⁿ ní luchar yeⁿé chi i'téenu ní. ³³Náⁿa ní ch'eenú ní chii ní 'cuináaⁿ ní taachi 'iiⁿyāⁿ sta'á yā ndís'tii ní ngaⁿa taáⁿ yā yeⁿe ndís'tii ní ch'eⁿé yā ndís'tii nanááⁿ n'deee n'dái 'iiⁿyāⁿ. Ní taachi 'tíicā diiⁿ yā ndúúcū naⁿā hermanos yeⁿe yú neⁿé ní 'cueenú ní cuuvi nduucú yā. ³⁴Ní taachi náⁿā hermanos ch'eenú yā chiiⁿ chi caneé yā vácūū, ndís'tii ní ya'ái ní hermanos s'eeⁿ. Ní taachí 'iiⁿyāⁿ sta'á yā nducuéⁿé chi véé yeⁿe ní ndís'tii ní chichée ní

yeⁿe nducuén^ē. Ní yeenú ní caati deenú ní chi véé chi cuuvi yeⁿé ní chi n'dai taavi ca ná va'ai cheeti nguivi chí cueⁿe daāⁿmaⁿ 'áamá cūnee yeⁿe ní. ³⁵Maaⁿ ní nguéé di'vaachí ní ti nguéé véé confianza yeⁿé ní ndúúcū Ndyuūs caati ndúúcū chi i'téenu ní cuuvi diíⁿ ní ganar cosas chi n'daacā taavi ca.

³⁶Ní ndís'tií ní canéé chi cuchéé ní yeⁿé nducuén^ē ní diíⁿ ní nducuén^ē chi Ndyuūs neⁿé yā chi diíⁿ ní. Ní 'ífcu cuuvi cuta'a ní yeⁿé chi véé yeⁿé ní chi Ndyuūs caⁿa yā chi téé yā ndís'tií. ³⁷Canéé nguūn na libro yeⁿé Ndyuūs 'tíicā:

Áā ntce 'náaⁿ tiempo ní Señor chi canéé chi ndaa ní nndaa yā. Ní 'áā ntéé cuuví 'náaⁿ yā.

³⁸Ní ngaⁿa yā 'tíicā: 'Iiⁿyāⁿ chi yeⁿé ní dēevé yā tí i'téenu yā 'úú ní canduuchí yā cueⁿe daāⁿmaⁿ. Ní nduuti chi 'aama yā ndaacadaamí yā yeⁿé tuu'mi ní 'úú nguéé yeenú yeⁿé yā. ³⁹Maaⁿ ní s'uuúⁿ ní nguéé tan'dúúcā 'iiⁿyāⁿ chi ndaacadaamí yā yeⁿé Cristo ní chindai yā. Nguéé 'tíicā s'uuúⁿ. S'uuúⁿ ní i'téenu yú Cristo ní Cristo nadanguáⁿai yā s'uuúⁿ.

Yeⁿe chi i'teenu yú Jesucristo

11 Cáávā chi i'teenu yú Ndyuūs deenu yú chi seguro chi cuta'a yú yeⁿé chi canee ngiinu yú. Ní deenu yú chí cuuvi cuaacu yeⁿé dendl'ū chi nguéé inaaⁿ yú. ²Ní tiempo chi 'áā chó'oo 'iiⁿyāⁿ ngaⁿá yā chi 'iiⁿyāⁿ chi diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé Ndyuūs ní n'dááca yā nanááⁿ Ndyuūs ti i'téenu yā Ndyuūs.

³Ní deenu yú cucáávā chi i'teenu yú Ndyuūs, chí chiiⁿ chí inaaⁿ yú ní cáávā chi Ndyuūs din'dái yā íⁿyeeⁿdí ní nguéé deⁿē vee.

⁴Ní cáávā chi saⁿ'ā Abel ní i'téenu sa Ndyuūs, ca'a sa 'áamá ofrenda chí n'daacā ca nguéé ti saⁿ'a Caín miiⁿ. Ní Ndyuūs n'diichí yā chi ofrenda yeⁿé Abel miiⁿ ní n'daacā ca ní sta'á yā ofrenda miiⁿ. Ní Ndyuūs n'diichí yā chi Abel ní n'daacā sa. Ní cáávā chi Abel i'téenu sa Ndyuūs 'áará chí ch'ií saⁿ'ā miiⁿ ndíí maaⁿ ní ngaⁿ'a 'iiⁿyāⁿ yeⁿ e vaadí i'téenu yeⁿé sa.

⁵Cáávā chi saⁿ'ā Enoc i'téenu sa Ndyuūs, nguéé ch'ií sa ti Ndyuūs candée yā saⁿ'ā miiⁿ na va'ai cheeti nguivi. 'Iiⁿyāⁿ yeⁿé yā 'áā ntéé ndaacá yā saⁿ'ā miiⁿ ti Ndyuūs candée yā saⁿ'ā miiⁿ nduuucú yā. Canéé nguūn na libro yeⁿé Ndyuūs 'tíicā: Taachi 'áā cuéé candéé Ndyuūs saⁿ'ā miiⁿ, Ndyuūs canee yiinú yā chí idiiⁿ sa. ⁶Mar 'áamá 'iiⁿyāⁿ nduuti chi nguéé i'téenu yā Ndyuūs, Ndyuūs nguéé cunee yiinú yā 'iiⁿyāⁿ. Nduuti chi 'iiⁿyāⁿ neⁿé yā ndaa yā nanááⁿ Ndyuūs canee chi cu'téenu yā chi véé Ndyuūs. Ní Ndyuūs caⁿ'a yā chi ca'a yā chi véé chi cuuvi yeⁿé 'iiⁿyāⁿ chi n'nuúⁿ yā Ndyuūs.

⁷Ní cáávā saⁿ'ā Noé i'téenu sa Ndyuūs ní n'giindiveeⁿ sa nduudu yeⁿé Ndyuūs taachi Ndyuūs yaa'ví yā cosas chi caⁿ'á yā diíⁿ yā. 'Áará chi nguéé inaaⁿ sa cosas miiⁿ n'giindiveeⁿ sa nduudu yeⁿé Ndyuūs ní din'dái sa 'áamá arca chi barco ch'eete ní 'ífcu cuuví nanguáⁿái 'iiⁿyāⁿ yeⁿé sa na vaacú sa. 'Túúcā Noé diiⁿ sa condifar 'iiⁿyāⁿ yeⁿ e

iⁿ"yeeⁿdí 'cūū caati i'téenu sa Ndyuūs. Ní Ndyuūs dideevé yā Noé chi cuuvi yeⁿ'é yā caati i'téenu sa Ndyuūs.

⁸Ní cáavā saⁿ'ā Abraham i'téenu sa Ndyuūs, ch'iindiveeⁿ sa nduudu yeⁿe Ndyuūs taachi Ndyuūs yaa'ví yā Abraham. Ní yaa'ví yā saⁿ'ā chi canéé chí caⁿ'a sa táamá yáⁿ'āa chi caⁿ'a Ndyuūs chi cuuvi yeⁿ'é sa. Ní s'neeⁿ sa yáaⁿ vaacú sa ní cuéⁿ'e sa. Ní nguéé déénu sa tíí ndíí caⁿ'a sa. ⁹Ní cáavā chi Abraham i'téenu sa Ndyuūs, canee sa na yáⁿ'āa chi Ndyuūs caⁿ'a yā chi ca'a yā. Ní miiⁿ canee sa tan'dúúcā 'iiⁿyā chi canúúⁿ yúúní. Ní canúúⁿ sá va'āí tíínúuⁿ ndúúcū daiya sa chi Isaac ndúúcū Jacob. Ní 'āā daamá nūuⁿ cuuvi yeⁿ'é yā yeⁿ'é chí cuuvi yeⁿe Abraham miiⁿ. ¹⁰Abraham miiⁿ ní cūnee ngíínu sa yáaⁿ chi Ndyuūs 'āā din'dái yā tan'dúúcā chi Ndyuūs nadacádíínuuⁿ yā. Yáaⁿ miiⁿ chi 'áamá cūnee cimiento yeⁿ'é ní va'ai cheeti nguivi.

¹¹Ní cáavā chi Sara i'téenu tá Ndyuūs, ní ditiñú ca tá chi taavi tá daiya tá. Sta'a tá poder yeⁿ'e Ndyuūs ní ch'iindī daiya tá taachi 'āā ndiicúū ta ti i'téenu tá chi Ndyuūs diíⁿ yā cumplir nduudu chi ngaⁿ'a yā. ¹²Ní 'tíicā Abraham miiⁿ 'āā ndiicúū ca yā chi cuuvi chiidá yeⁿe daiyá yā. Ní n'daataá yeⁿ'é yā chi Sara miiⁿ 'āā ndiicúū ca ntúuⁿ tá. Naati ná 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'é yā ichii n'deeee n'dái 'iiⁿyāⁿ tan'dúúcā 'ííⁿnyúⁿ yeⁿ'e nanguuvi ní tan'dúúcā yáⁿ'āa ndúutii chi vée cuaaⁿ 'diituu yíícú chi s'uúuⁿ nguéé ngii iduuche yú.

¹³Nducyaca 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ch'ií yā naati i'téenu yā Ndyuūs. Nguéé sta'a

yā cosas chi Ndyuūs caⁿ'a yā chi ca'a yā naati i'téenu yā ní n'diichi chi yaⁿ'áí yā cosas chi Ndyuūs caⁿ'a yā chí ca'a yā. Ní yeenú yā. Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ngaⁿ'a yā chii yā nducyáácā 'iiⁿyāⁿ chi tan'dúúcā 'iiⁿyāⁿ chi snúúⁿ yúúní, 'tiicá yā 'naaⁿ tiempo chi snée yā iⁿ"yeeⁿdí 'cūū. ¹⁴Ní nducyaca 'iiⁿyāⁿ chi ngaⁿ'a yā 'tíicā ch'iñ'i yā chi in'nuúⁿ yā táamá nación chí n'dai chí cuuvi yeⁿ'e yā. ¹⁵Ní nduuti chi nn'gaacú yā yeⁿ'e yáⁿ'āa naachi chiicá yā tuu'mi ní cuuvi nguëecunée yā ní ndaa yā na yáaⁿ miiⁿ. ¹⁶Naati 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ neⁿ'é yā táamá nación chi n'daacā ca chí yeⁿ'é va'ai cheeti nguivi. Ní cáavā chuū Ndyuūs nguéé 'cuináaⁿ yā taachi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ngaⁿ'a yā 'tíicā: N'dii Ndyuūs ní Ndyuūs yeⁿ'é yú. Ndyuūs 'āā vée yaáⁿ yā 'áamá yáaⁿ chi cuuvi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ.

¹⁷Ní cáavā chi Abraham miiⁿ i'téenu yā Ndyuūs, n'giindiveeⁿ yā yeⁿ'e Ndyuūs taachi Ndyuūs n'diichinéeⁿ yā Abraham. Ní Abraham ní caⁿ'a yā ca'a yā daiyá yā Isaac cáavā lado yeⁿ'e ofrenda chi 'caaⁿnúⁿ yā daiyá yā. Ní canee listo yā chi ca'a yā 'áamá n'dyaⁿ'ā daiyá yā lado yeⁿ'e ofrenda miiⁿ 'áará chí Ndyuūs ca'a yā 'áamá compromiso chi 'tíicā: ¹⁸Díí, Abraham, cáavā daiya di Isaac 'úú ní teé dii n'deee n'dái taavi cuuvi ndaata yeⁿe di.

¹⁹Ní Abraham miiⁿ tuumicádíínuuⁿ yā chi Ndyuūs cuuví nadacuéeⁿ yā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'é nguuaⁿ tináⁿ'ā. Ní Abraham déénu sa chi Ndyuūs cuuvi nadacuéeⁿ yā daiya sa yeⁿ'e nguuaⁿ tináⁿ'ā, naati nguéé ch'ií sa. Abraham miiⁿ candéé sa daiya sa na vaacú sa.

20 Ní cáávā chi Isaac i'téenu sa Ndyuūs, ngan'a sa chi ca'n'a sa di'viicú sa daiya sa Jacob ndúúcū sa'n'a Esaú. Ní nga'n'a sa ye'n'e cosas n'dai chi cuchii. **21** Ní cáávā chi Jacob i'téenu sa Ndyuūs, taachi 'āā cháā 'cuuvi sa di'viicu sa ca'aámá ca'aámá daiya ye'n'ē daiya José. Ní cuayiivi ní dich'eete sá Ndyuūs ne'n'e chí sta'a sa in'daacúu ye'n'ē sa. Ní yiin'diicúneeⁿ sa na in'daacúu ye'n'ē sa. **22** Ní cáávā chi José i'téenu sa Ndyuūs taachi 'āā cháā 'cuuvi sa nga'n'a sa ye'n'e tiempo chi 'ii'n'yān ye'n'e ndaata Israel nan'dáa yā ná yá'n'aa Egipto. Ní yaa'vi sa 'ii'n'yān ye'n'e chi canéé chi diíñ yā ndúúcū 'iini ye'n'e sa taachi tiná'n'ā sa.

23 Ní cáávā chi i'téenu yā Ndyuūs chiida sa ní cheecu sa Moisés, taachi ch'iindiyaa'n Moisés mii'n chinuun'dé'eí yā sa'n'a 'líí'n mii'n na 'iinu 'iyyū. N'diichi yā daiyá yā chi Moisés mii'n sa'n'a 'líí'n sa neené n'deevée sa. Nguéé di'vá'a yā ye'n'e orden ye'n'e rey chi canéé chi 'caa'n'nú' yā sa'n'a 'líí'n mii'n. **24** Cáávā chi Moisés i'téenu sa Ndyuūs, ní tááchí ch'eëtë sa nguéé 'cuú'n sa chi 'ii'n'yān nga'n'a yā chi Moisés ní daiya n'daataa daiyá rey ye'n'e yá'n'aa Egipto. **25** Naati Moisés mii'n ne'n'e sa 'cueenu ca sá cuuvi ndúúcū 'ii'n'yān chi ye'n'e Ndyuūs. Ní nguéé 'cuú'n sa chi yeenú sa 'áámá tiempo ndúúcū vaadí yeenú chi dinuu'ndi sa. **26** Ní Moisés mii'n nadacádíínuu'n sa chi n'daacā ca chi 'cueenu sa cuuvi tan'dúúcā chi ch'eenu Cristo chii na yá'n'aa 'cúú ní nguéé ti chi cuuví ye'n'e sa tanducué'n'ē vaadí 'cuiica chi véé na yá'n'aa Egipto. Ní 'tíicá nacádíínuu'n sa caati deenu sa

chi Ndyuūs ca'n'á yā ca'a yā chi véé chi cuuvi ye'n'e sa. **27** Ní cáávā chi Moisés i'téenu sa Ndyuūs, nan'dáa sa ye'n'e yá'n'aa Egipto ní nguéé 'va'a sa chi nduovi taa'n rey. Ní díítu canee sa chi i'téenu sa Ndyuūs tan'dúúcā chi n'diichi sa Ndyuūs 'áárá chi nguéé inaa'n sa Ndyuūs.

28 Ní cáávā chi Moisés i'téenu sa Ndyuūs s'nee'n sa orden ye'n'e 'viicu pascua chi 'ii'n'yān canéé chí s'neé'n yā yuúu'n ye'n'e 'iiti cuuchí na cheendi va'ai ye'n'ē yā caati taachi ndaa ángel chi n'gii'n'nu'n yā nducyaaca da'caiyāa sa'n'ā chi v'mnáa'n v'mnaa'n, nguéé cuuvi 'caa'n'nú' yā da'caiyāa chi ye'n'ē ndaata ye'n'ē Israel. **29** Ní cáávā 'ii'n'yān ye'n'e ndaata Israel i'téenu yā Ndyuūs, chicho'ó yā naavta'n'ā ye'n'e mar chi nguovi Rojo ní ngicá yā ndii yá'n'aa cuúnmáa'n. Ní cuayiivi ní taachi cho'o 'ii'n'yān s'ee'n ye'n'e yá'n'aa Egipto tuu'mi ní chi'i nuú'n'i'n 'ii'n'yān ní nducyaaca yā ch'ii yā ti nduuvidaa'n'máa'n nuú'n'i'n.

30 Ní cáávā 'ii'n'yān ye'n'e ndaata Israel i'téenu yā Ndyuūs, che'e'n e yā nuu'n'ma'n ndiivi cheëtë ye'n'e yáa'n Jericó ndeëchë nguovi. Tuu'mi ní ch'iinu mii'n ní chíndëeve cheëtë ye'n'e yáa'n mii'n. **31** Ní cáávā chi Rahab i'téenu tá Ndyuūs, ní 'áárá chi cue'n'e tá ndúúcū sa'n'a s'ee'n, nguéé ch'ii tá ndúúcū 'ii'n'yān s'ee'n ye'n'e yáa'n ye'n'e tá chi nguéé i'téenu yā Ndyuūs; ti n'daata mii'n ní sta'a tá sa'n'ā s'ee'n ye'n'e Israel. Ní n'daacā idii'n tá ndúúcū sa'n'a s'ee'n chi 'dííñ' 'dííñ' ndaaá yā nguaa'n 'ii'n'yān ye'n'e tá chi cuuvi deenú yā tákáa canee 'ii'n'yān ye'n'e tá.

32 Maa'n ní ¿de'ë cá cuuví caa'n'máa'n ndís'tii? Nguéé véé tiempo chi cuuví

ndís'tii yeⁿe saⁿā Gedeón ní yeⁿe saⁿā Barac, ní yeⁿe saⁿā Sansón, ní yeⁿe saⁿā Jefté, ní yeⁿe saⁿā David, ní yeⁿe saⁿā Samuel, ní yeⁿe saⁿā profetas chi candee nduuudu yeⁿé Nduyūs. ³³Nducyaca 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní cáávā chi i'téenu yā Nduyūs idiiⁿ caandá yā ní cuchéé yā yeⁿe náⁿā países. Ní n'daacā ngaⁿa ntiiⁿnyuⁿ yā yeⁿe tanáⁿā yáāⁿ. Ní tuneéⁿ yā chí Nduyūs ngaⁿa yā chí ca'a yā. Ní diíⁿ yā chi nduūdi cheendi 'yáⁿyāⁿ cuá'aá. ³⁴Ní yaⁿā chi diitu n'dái ngiichi nguéé cuuvi 'tuuví 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi i'téenu yā Nduyūs. Ní n'géénu yā yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chi neⁿé yā 'caaⁿnúⁿ yā 'yā ndúúcū machete chi 'caáiⁿ ndúú 'uubi lados. Ní 'áará chi duúvá yā ditiinú yā. Ní taachi diiⁿ caandá yā ní ditiinú yā chí 'caaⁿnúⁿ yā. Ní chéé yā yeⁿe n'deeee n'dái soldados yeⁿé enemigos yeⁿé yā. ³⁵Ní cáávā chi n'daataa s'eeⁿ i'téenu yā Nduyūs, nta'á yā tináⁿā chi n'dii yeⁿe familia yeⁿé yā taachi 'áá nduuchí yā yeⁿē nguaaⁿ tináⁿā. Ní náⁿā 'iiⁿyāⁿ ch'éénu yā chii ní ch'ii yā. Ní nguéé 'cūuⁿ yā chi nnguaⁿai yā ti neⁿé yā n'diichí yā táámá vida chi n'daacā ca. ³⁶Náⁿa yā ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ duuchí yā yeⁿé yā ní ch'eⁿé yā 'iiⁿyāⁿ. Ní náⁿa yā ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ch'eeé chiichí yā ndúúcū cadenas ní cheⁿé yā vácū. ³⁷Ní náⁿa yā ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ca'a tuuú yā 'iiⁿyāⁿ ní ch'ii yā. Ní náⁿa yā ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ n'deé yā nduu 'uubi taaⁿ yā ndúúcū cierra. Ní náⁿa yā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ n'giiⁿnuⁿ yā 'iiⁿyāⁿ ndúúcū machete chi 'úúvī lados 'caáiⁿ. Náⁿa yā ní ch'eeé chiicá yā ndíi 'muuⁿ ndíi miiⁿ ndúúcū catecai yā yeⁿé 'iiti cuúchí ní yeⁿē diiⁿmaⁿ chivo. Ní

pobre yā ní ch'eenú yā chiī. Ní nguéé din'daacá 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ndúúcu yā. ³⁸Ní 'iiⁿyāⁿ chi ch'eenú yā chií cáávā chi i'téenu yā Nduyūs, 'iiⁿyāⁿ yeⁿé íⁿyeeⁿdí nguéé n'daacā ca chi cuuvi cüneé yā ndúúcu yā. 'Iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā ngeⁿé yā 'muuⁿ ngeⁿé yā miiⁿ ní tan'dúúcā 'iiⁿyāⁿ chi nguéé vaacú yā, 'tiicá yā. Chiicá yā yáⁿā cuuⁿmaⁿ naachi nguéé ch'etinéé 'iiⁿyāⁿ. Ní chiicá yā na cuééti ní ná yiivi yáává yeⁿé 'iiti o yiivi yáⁿā naachi 'cueetinéé yā. ³⁹Cáávā chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi i'téenu yā Nduyūs, n'dai yā ndúúcū nducuénⁿ chi Nduyūs 'cūuⁿ yā chi n'geenu yā ngii ndíi tiempo chi ch'ii yā. Áá cuéé cuta'a yā chi cuuvi yeⁿé yā chi Nduyūs caⁿa yā chi ca'a yā, ⁴⁰caati Nduyūs nadacádíínuuⁿ yā chi caⁿá yā diíⁿ yā chi n'daacā ca cááva yā ní cáávā s'uuú. 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ nguéé cuuvi cuta'á yā chi cuuvi yeⁿé yā ndíi tiempo chi s'uuú cuuvi cuta'a yú chi cuuvi yeⁿé yú.

Cueⁿe daāⁿmaⁿ snaaⁿ yú yeⁿé Jesú
12 Maaⁿ ní deenu yú cáávā vida yeⁿé n'deee n'dái 'iiⁿyāⁿ chí ch'ii yā ti ch'iⁿí yā s'uuúⁿ tááca cuuvi cu'teenu ca yú Nduyūs. Ní cáávā chuū canee chi cū'neeⁿ yú tandrucuénⁿ denduū chi di'vaachi s'uuúⁿ ndúúcū nuuⁿndi chi diiⁿ yú caati nuuⁿndi mííⁿ diiⁿ chí cuuvi ndai yú. Ní caánu yú ndúúcū ngiinú carrera yeⁿé vida yeⁿé yú chí Nduyūs itée yā s'uuúⁿ. ²Ní cueⁿe daāⁿmāⁿ snaaⁿ yú Jesú ti diíⁿ yā chi cuuvi i'téenu yú 'yā. Ní diíⁿ yā chi n'daacā ca cuuvi cu'teenu yú. Jesucristo ní ch'eenú yā chií taachi ch'ii yā na cruz. Ní nguéé diíⁿ yā

cuenta chi 'cuinaáⁿ yā cucáávā chi ch'ii yā tan'dúúcā chi n'giiⁿ'nuⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ caati deenú yā chi yeenú yā cuayiivi ti cuuví nadanguáⁿ'ai yā 'iiⁿ'yāⁿ. Maaⁿ ní veé yā na lado yeⁿ'e honor yeⁿ'e trono yeⁿ'e Ndyuūs.

³ Ndís'tii, nadacadíínuuⁿ ní tan'dúúcā Jesucristo chi ejemplo yeⁿ'e yú. Ch'eenú yā ch'ii cucáávā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi dinuuⁿdí yā. Ní 'íicú ndís'tii nguéé cuuvi 'daan'dí ní ní nguéé s'neéⁿ ní chiiⁿ chi i'téenu ní. ⁴ Ndís'tii ní 'áā chichée ní ndúúcū nuúⁿndí ní nguéé ch'eenú ní chii ndíi chi 'áā n'dii ní. ⁵ ¿Áā nguéé n'gaacú ndís'tii consejo chi Ndyuūs ca'a yā ndís'tii chi daiyá yā? Canéé nguúⁿ na libro yeⁿ'e Ndyuūs 'tíicá:

Díi, daiyá, nguéé nadacadíínuuⁿ ní chi nguéé de^e vee taachi Ndyuūs diíⁿ yā castigar ndís'tii caati cuuvi deenú ní chi nguéé n'daacā idíiⁿ ní. Ní nguéé ndaacadáámí ní yeⁿ'e yā taachi diíⁿ yā castigar ndís'tii.

⁶ Señor yeⁿ'e yú yaa'vineéⁿ yā nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ chi neⁿ'e yā ní diíⁿ yā castigar nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi sta'á yā chi cuuvi daiyá yā. ⁷ Maaⁿ ní cuchéé ní castigo chi Ndyuūs itée yā ndís'tii ti Ndyuūs ní chiidá ní. Taachi n'geenú ní ngiⁿ tuu'mi ní deenú ní chi diíⁿ yā ndúúcū ndís'tii tan'dúúcā chi ndís'tii ní daiyá yā. 'Tíicá diíⁿ yā. ¿Dú'ü daiyá yā vee chi chiidá yā nguéé idíiⁿ yā castigar? ⁸ Nduuti chi Ndyuūs nguéé diíⁿ yā castigar ndís'tii tan'dúúcā chi diíⁿ yā castigar nducuéⁿ'e daiyá yā, tuu'mi

ní ndís'tii nguéé maaⁿ daiyá yā ti ndís'tii ní daiyá yeⁿ'e táámá yā. Ní nguéé daiya Dendyuūs ndís'tii. ⁹ Ní 'tiicá ntúúⁿ chiida yú chi yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū diíⁿ yā castigar s'uuúⁿ tan'dúúcā chi neⁿ'e yā. Ní s'uuúⁿ ní dinéⁿ'e yú chiida yú. N'daacā ca chi diiⁿ yú chiiⁿ chi neⁿ'e Ndyuūs chi canéé na va'ai cheëeti nguovi ní snduuchi yú. ¹⁰ Chiida yú chi yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū diíⁿ yā castigar s'uuúⁿ díu'vī nduyuū nūuⁿ tan'dúúcā chi tumicadíínuuⁿ yā chi n'daacā caavá s'uuúⁿ. Ndyuūs yeⁿ'e yú ní diíⁿ yā castigar s'uuúⁿ ti cuáácú chí n'dai caavá s'uuúⁿ ti s'uuúⁿ ní cuuvi din'dai ca yú tan'dúúcā chi Ndyuūs ní n'dai cá yā. ¹¹ Cuaacu chi nguéé yeenu yú taachi tée yā castigo s'uuúⁿ naati yái yú. Cuayiivi ní 'iiⁿ'yāⁿ chi tuumicadíínuuⁿ yā yeⁿ'e castigo yeⁿ'e yā ni veeé chi n'daācā yeⁿ'e castigo. 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ din'daacā cá yā ní canéé 'diíiⁿ vida yeⁿ'e yā.

Véé peligro yeⁿ'e yú nduuti chi nguéé n'giindiveeⁿ yú nduudu yeⁿ'e Ndyuūs

¹² Maaⁿ ní Ndyuūs 'áā tee yā castigo ndís'tii ní maaⁿ ní cuta'á ní fuerzas ndúúcū ta'á ní ní dicuaacú ní duü'ntii'yá ní chi ndicuünū.

¹³ Cachiicá ní ná yúúní cuaacu maaⁿ ní 'íicú cuuvi nanduúvā yeⁿ'e ní ca'a ní chi ndíi díu'vā yeⁿ'e ní.

¹⁴ Maaⁿ ndís'tii ní diíⁿ ní chi 'diiíⁿ 'cueëtinée ní ndúúcū nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ. Ní diíⁿ ní nducuéⁿ'e chi n'daacā ca caati deeëve canéé vida

yeⁿé nī. 'Iiⁿyāⁿ chi nguéé dēeve vida yeⁿé yā nguéé cuuvi n'diichí yā Señor Ndyuūs. ¹⁵Cundéé nī cuidado chi mar 'áamá ndís'tiī nguéé divíi nī yeⁿe Ndyuūs ti nguéé cuuvi inneé yā ndís'tiī. Ní nguéé cíúví cunee 'aamá nī nguaaⁿ ndís'tiī chi tan'dúucā 'áamá dii'yu yaātā yaāa chi diiⁿ daño yeⁿe nducuéⁿé dii'yu yaātā. 'Tíicā cuuvi diiⁿ daño 'áamá nī tan'dúucā chi veneno nguaaⁿ ndís'tiī. ¹⁶Candéé nī cuidado chi mar 'áamá ndís'tiī nguéé caⁿ'á nī ndúucū n'daataá o saⁿ'á chi nguéé yeⁿe nī. Ní nguéé diiⁿ nī cuenta yeⁿe nducuéⁿé chi yeⁿé Ndyuūs. 'Tíicā diiⁿ saⁿ'á Esaú ti cáavā 'áamá comida nūuⁿ n'diicuí sá chi cuuvi yeⁿe sa ti saⁿ'á vmnaaⁿ. ¹⁷Ní ndís'tiī deenú nī yeⁿe saⁿ'á Esaú taachi neⁿe sa cuta'a sa yeⁿe chiidá sa chi cuuvi yeⁿé sa ti saⁿ'á daiya vmnaaⁿ, naati nguéé 'cuūn' chiida sa. Ní Esaú cheēcū taavi sá nī n'nuuⁿ sa manera chi nduuvi n'daacā chi 'āa diiⁿ sa naati nguéé ndaacā n'daaca sa.

¹⁸Maaⁿ ní ndís'tiī nguéé ndáa nī na yiīcū chi ngiichi chi diiⁿ nī sentir ngiichi miiⁿ, tan'dúucū chi diiⁿ 'iiⁿyāⁿ Israel tiempo chi 'āa chó'oo. Ndíi nguéé diiⁿ nī sentir maāiⁿ, ndíi nguéé ndúu meēeⁿ, ndíi nguéé ndúu 'áamá cheeⁿ cíúví díitūu. ¹⁹Ní nguéé n'giindiveéⁿ nī chi ch'eēcū trompeta miiⁿ ní nguéé nduudu yeⁿé Ndyuūs chi caⁿ'a yā ndúucū 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ. Taachí 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ch'iindiveéⁿ yā nduudu yeⁿé Ndyuūs chiica yā Ndyuūs chi 'āa ntéé caaⁿ'maⁿ cá yā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ. ²⁰'Tíicā ngaⁿ'a yā ti nguéé cuuvi chee yā chi Ndyuūs ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ yā ti 'tíicā: Ndúúti chi 'áamá 'iiti

nindaá tī na yiīcū 'cuū canee chi cuiituú yā 'iiti ní 'caaⁿ'núⁿ yā 'iiti. ²¹Ní maaⁿ Moisés miiⁿ ní taachi n'diichí yā yiīcū 'cuū ní ch'iindiveéⁿ yā nducuéⁿé, 'tíicā ngaⁿ'á yā: Néené 'va'á ní yiin'duovi 'úu.

²²Maaⁿ ní nguéé 'tíicā ti ndís'tiī ndaa nī 'áamá yiīcū chi nguivi Sión chi yáāⁿ yeⁿe Ndyuūs chi cánduchi chí yáāⁿ Jerusalén chí va'ai cheeti nguivi naachi n'deeē n'dái miles ángeles snée yā. ²³Ní nduuvidaamá yā chi dich'eté yā Ndyuūs. Ní miiⁿ canee nducyaaca 'iiⁿyāⁿ chi daiyá Ndyuūs. Ní chi duuchi yā canéé nguūⁿ na libro yeⁿé va'ai cheeti nguivi. Nducyaaca nī ndaa nī nanááⁿ Ndyuūs chi diiⁿ yā juzgar nducyáácá 'iiⁿyāⁿ. Ní ndís'tiī chi yeⁿé iⁿyeeⁿdí 'cuū ní ndaa nī nanááⁿ espíritu s'eeⁿ yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chi dēeve ca chi Ndyuūs diiⁿ yā chi nguéé nuuⁿndi yeⁿé yā. ²⁴Ní ndaá nī nanááⁿ Jesucristo chi abogado chi canúuⁿ yā naavtaⁿ'á compromiso chí ngai chi yeⁿé Ndyuūs ndúucū 'iiⁿyāⁿ. Ní ndaá nī nanááⁿ Cristo chi chingée yā yuūúⁿ yeⁿé yā cucáavā s'uúúⁿ. Yuūúⁿ yeⁿe Cristo ní n'daacā ca nguéé ti yuūúⁿ yeⁿé Abel. Ndúucū yuūúⁿ yeⁿé Cristo, Ndyuūs nadich'eeccū yā nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ. Naati cáavā 'díínu Abel ch'iⁿnúⁿ Abel tuu'mi ní Ndyuūs ca'a yā castigo 'díínu Abel.

²⁵Ní cáavā nducuéⁿé chuū candeé nī cuidado chi n'giindiveéⁿ nī nduudu yeⁿé Ndyuūs chi ngaⁿ'á yā ngii yā ndís'tiī. 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi nguéé ch'iindiveéⁿ yā nduudu yeⁿé Cristo taachí snée yā iⁿyeeⁿdí 'cuū nguéé nguaⁿ'á yā yeⁿé nuuⁿndi yeⁿé yā. Ní 'tee cá s'uúúⁿ chi cuuvi

nguaⁿāi yú nduuti chi ndaacadaami yú yeⁿé Cristo chi canee na va^ai cheeti nguivi ní ngaⁿá yā ndúúcū s'uuúⁿ yeⁿe chi cuchií. ²⁶Tiempo chi chóoo taachi Ndyuūs ngaⁿá yā yeⁿe yiícū nuⁿu yáⁿāa. Maaⁿ ní Ndyuūs ngaⁿá yā 'tíficá: Taama vñménⁿée inuⁿu yáⁿāa ndúúcū nanguuvi. ²⁷Maaⁿ ní taachi ngaⁿa Ndyuūs taama vñménⁿée nüuⁿ deenu yú chi nducuéⁿé chi din'dái Ndyuūs ní caⁿá yā din'núⁿu yā ní divíi yā. Ní nducuéⁿé chi nguéé din'núⁿu yā ní cunee. ²⁸Canéé chí ca'a yú gracias Ndyuūs caati vée yáⁿ yeⁿe yú, lugar naachi Ndyuūs ngaⁿa ntiiⁿnyuⁿ yā. Ní nguéé cuuví nuⁿu lugar miiⁿ. Canee chi dich'eete yú Ndyuūs ní i'teenu yú Ndyuūs. Ní 'va'a yú yeⁿé yā ní diiⁿ yú tan'dúúcā chi neⁿe yā. ²⁹Ndyuūs yeⁿe yú tan'dúúcā 'áamá nguuchi yáⁿā chí dituúví nducuéⁿé chi nguéé n'daacā. Tiicá yā.

**Yeⁿé chi diiⁿ yú chi cunee
yiinuú Ndyuūs**

13 Canéé chi dineⁿe yú 'aama yú taama yú caati hermanos s'uuúⁿ ní yeⁿe Cristo s'uuúⁿ. ²Nan'gaacu yú chi canee chi ca'a yú va^aí yeⁿe yú 'iiⁿyāⁿ chi canúúⁿ yúúní. N'duovi yā ní diiⁿ yā 'túúcā ní sta'á yā va^ai yā ángeles ní nguéé déénu yā chi ángeles.

³Nan'gaacu yú yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chi snúúⁿ yā vácūú. Diiⁿ yú cuenta chi s'uuúⁿ snuūⁿ yú vácūú nduucú yā. Nan'gaacu yú yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chi n'geenú yā ngii na cuerpo yeⁿé yā ní diiⁿ yú cuenta chi s'uuúⁿ ní n'geenú yú ngii na cuerpo yeⁿe yú nduucú yā.

⁴Diiⁿ yú respetar 'iiⁿyāⁿ chi n'giindivaacú yā ti nguéé dinuuⁿndí yā. 'Iiⁿyāⁿ chi n'giindivaacú yā canee chi caⁿá yā dámaāⁿ ndúúcū isaⁿā o n'daataá yeⁿé yā. Ndyuūs ní n'diichí yā nuuⁿndi yeⁿé yā ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi n'giindivaacú yā ní caⁿá yā ndúúcū táamá n'daataá o saⁿā.

⁵Nguéé dineⁿe yú tuūmī naati yeenú yú ndúúcū chi vée chí yeⁿe yú ti Ndyuūs ngaⁿá yā 'tíficá: 'Úú nguéé cu'neéⁿ ndís'tii ní nguéé diiⁿ abandonar ndís'tii. ⁶Ní 'tíficá cuuvi caaⁿmaⁿ cuaacu yú ndúúcū confianza:

Señor ní nginnee yā 'úú. 'Úú nguéé 'va'á yeⁿe chí 'iiⁿyāⁿ cuuvi diiⁿ yā nduucú.

⁷Nan'gaacu ní yeⁿe 'iiⁿyāⁿ n'geete yeⁿe yaācū chi ngaⁿa ntiiⁿnyuⁿ yā nanááⁿ ndís'tii ní ngaⁿá yā ngii yā ndís'tii nduudu cuaacu yeⁿé Ndyuūs. Nadacadíínuuⁿ ní táchica 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ diiⁿ yā ní n'geetinéé yā ní ch'ii yā. Maaⁿ ní candéé ní cuidado chi diiⁿ ní tan'dúúcā 'iiⁿyāⁿ n'geete chi i'téénu yā Ndyuūs diiⁿ yā ti 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ejemplo yeⁿé ní.

⁸Jesucristo miiⁿ ní 'aā 'tiicá nüuⁿ tan'duucá yā 'iicu, 'tiicá ntúuⁿ yā maaⁿnguivi. 'Aā 'tiica nuúⁿ yā cueⁿe daāⁿmaⁿ. ⁹Cuin'diichí ní ndís'tii. Nguéé 'caandiveéⁿ ní ndúúdú 'naⁿa chi n'dáaⁿ ndúúcū yeⁿé chi che'e yú. N'daacā ca chi staava yeⁿé ní canéé n'daacā chi cuuvi cuta'á ní fuerzas yeⁿé nducuéⁿé chi n'dai taavi chi Ndyuūs itéé yā ndís'tii. Staava yeⁿé 'iiⁿyāⁿ nguéé diiⁿ aprovechar nduuti chi chiindiveéⁿ yā nduudu n'dáaⁿ ndúúcū yeⁿé chi che'e yú.

¹⁰Deenu yú chi chiiduú s'eeⁿ chi diiⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿe yaācū yeⁿé yā nguéé cuuvi che['] yā yuūtē yeⁿe nátai yeⁿe iiti chi ch'iiⁿnúⁿ yā cáavā ofrenda yeⁿe yú ti ofrenda yeⁿe yú ní 'āā vī['] caā ti i'teenu yú Jesucristo. Ní Jesucristo miiⁿ ní ch'ii yā chi lado yeⁿe ofrenda yeⁿe yú.

¹¹Chiiduú ch'eeete ca yeⁿe judíos chi Israel s'eeⁿ taachi ch'iiⁿnúⁿ yā 'iti cáavā ofrenda yeⁿe nuūⁿndi candéé yā yuūⁿ yeⁿé iiti cheetí cuarto chi nguuvi Deeve naati cuerpo yeⁿé 'iti miiⁿ ní ngiichí yā 'áamá lado yeⁿé yáān yeⁿé yā. ¹²Ní 'tiicá ntúuⁿ Jesucristo ch'ii yā cuaaⁿ dáamí cheendi vaāī yeⁿe yáān Jerusalén ní 'íicú cuuvi deevé yā 'iiⁿyāⁿ yeⁿe nuuⁿndi yeⁿé yā ndúúcū yuuúⁿ yeⁿe maáⁿ yā. ¹³Maaⁿ ní caⁿa yú tan'dúúcā chi cueⁿe Jesús 'áamá lado yeⁿé yáān ní 'cueenu yú cuuvi tan'dúúcā chi ch'eenú yā chií ní cuuvi 'cuinaaⁿ yú tan'dúúcā chi 'cuinaáⁿ yā. ¹⁴Caati nguéé véé 'áamá yáān chi 'áamá cūnee cáavā s'uúuⁿ naati in'nuuⁿ yú 'áamá yáān ch'eeete chi 'áamá cūnee chi véé tiempo chi cuchiī. ¹⁵Ní cáavā chuū canee yú chi dich'eeete yú Ndyuūs cucáavā Jesucristo. Ní taachi dich'eeete yú Ndyuūs chuū ní ofrenda chi canee chi ca'a yú Ndyuūs. Ní canéé chi ca'a yú gracias Ndyuūs cáavā Jesucristo ndúúcū nduudu yeⁿé yú.

¹⁶Nguéé cuuvi 'náaⁿ ní chi din'daacá ní ní nneé ní 'aamá ní taamá ní caati chuū ní ofrenda yeⁿé ní chi 'túúcā Ndyuūs neⁿe yā.

¹⁷Cu'nee'veeⁿ ní nduudu yeⁿé 'iiⁿyāⁿ chi ngaⁿa ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé ní. Cu'teenu ní yeⁿé yā chi ngaⁿa yā caati 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ diiⁿ yā cuidado

yeⁿé staava yeⁿé ní. 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ canéé chi ncaá yā cuenta nanááⁿ Ndyuūs yeⁿé ntiiⁿnyuⁿ chi diiⁿ yā. Diiⁿ núuⁿ yiiⁿnu ní chi ngaⁿa yā caati yeenú yā diiⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿé yā. Ti nduuti chi nguéé diiⁿ ní 'túúcā nguéé yeenú yā ní nguéé diiⁿ ní aprovechar yeⁿé ntiiⁿnyuⁿ chi diiⁿ yā cáavā ndís'tii.

¹⁸Maaⁿ ní caaⁿmaⁿngua'á ní cáavā nús'uu ti nadacadiiinúuⁿ 'nū n'daacā na staava yeⁿé 'nū ní neⁿé 'nū 'cueetinéé n'daacá 'nū yeⁿe nducueⁿé dendl'ū. ¹⁹Úú ngiicá ndís'tii chi taachi ngaⁿangua'á ní, ngiicá ní Ndyuūs chi tée yā lugar 'nū chi niiⁿnuuⁿ nūuⁿ cuuví nandaá ní cuneé ndúúcū ndís'tii.

D'i'viicú yā ndís'tii ní dicho'ó yā, n'dai ndís'tii

²⁰Maaⁿ ní Ndyuūs ní yeⁿé vaadí 'diiⁿ, maaⁿ Ndyuūs miiⁿ nadin'duuchí yā Jesucristo yeⁿé yú yeⁿé nguuaⁿ tináⁿá chi Jesucristo miiⁿ Pastor chi ch'eeete n'dai chi diiⁿ yā cuidado s'uúuⁿ chi tan'dúúcā 'iti cuuchí yeⁿé yā. Ní Jesucristo yeⁿé yú ndúúcū yuuúⁿ yeⁿé yā diiⁿ yā chi 'áamá cūnee compromiso chi Ndyuūs diiⁿ yā ndúúcū 'iiⁿyāⁿ.

²¹Neⁿé chi Ndyuūs yeⁿe vaadí 'diiⁿ tée yā ndís'tii nducueⁿé chi n'dai yeⁿé yā chi nguéé yeⁿé ní. Ní cuuvi n'dai ní ti ndís'tii cuuvi diiⁿ ní chiiⁿ chi neⁿé Ndyuūs chi diiⁿ ní. Ní neⁿé chi Ndyuūs diiⁿ yā cáavā nducyaaca yú nducueⁿé chi neⁿé yā diiⁿ yā cáavā Jesucristo. Caⁿa yú chi ch'eeete ca canéé Cristo ní n'deevé ngii yā cuéⁿé daāⁿmaⁿ cueⁿe daāⁿmaⁿ. 'Tíicá. ²²Ndís'tii hermanos yeⁿé ngiicá ndís'tii chí cucheé ní

ndúúcū nduudu chi ngi'cueéⁿ ti
 nguéé 'yaaⁿ idinguúⁿ na carta miiⁿ
 ye^{n'é} ndís'tiī. ²³Yaa'ví ndís'tiī chi
 cadiinúúⁿ ní chi Timoteo hermano
 ye^{n'é} yú 'āā ntéé canee sa vácūū.
 Ní ndúúti chi niiⁿnuⁿ niiⁿnuⁿ ndaa
 sa nanáaⁿ 'úú tuu'mi 'úú ní candeé
 sa^{n'ā} taachi ndaá nanááⁿ ndís'tiī ní
 n'diichí ndís'tiī.

²⁴Maaⁿ ní caa^{n'má}ⁿ ní 'ii^{n'yā}ⁿ chi
 nga^{n'a} ntiiⁿnyuⁿ ye^{n'é} ní ndúúcū
 nducyaaca 'ii^{n'yā}ⁿ chi i'téénu yā
 Jesucristo: N'daí ndís'tiī, caa^{n'má}ⁿ ní.
 'Ii^{n'yā}ⁿ ye^{n'e} país Italia: N'daí ndís'tiī,
 nga^{n'a} yā.

²⁵Ne^{n'é} chi Ndyuūs téé yā
 nducyaaca ndís'tiī nducué^{n'é} vaadī
 n'dai ye^{n'é} yā. 'Tíícā cuuvi.